

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**
(COM(2000) 335 τελικό)

**ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ
ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (2001-2005)**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών

COM(2000) 335 τελικό

ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (2001-2005)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, ιδρύθηκε το 1994, λειτουργεί με έδρα την Αθήνα και παραρτήματα στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Βόλο και το Ηράκλειο, υπό την εποπτεία και χρηματοδότηση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Οι βασικοί άξονες δραστηριοτήτων του είναι:

- *Η πραγματοποίηση ερευνών και επιστημονικών μελετών για θέματα ισότητας των φύλων*
- *Η δημιουργία και λειτουργία πειραματικών θεσμών που υποστηρίζουν και προωθούν τις γυναίκες*
- *Η τεκμηρίωση και παροχή πληροφόρησης για ζητήματα ισότητας των φύλων στην απασχόληση*
- *Η υποστήριξη γυναικών για την προώθηση στην αγορά εργασίας*
- *Η υποστήριξη γυναικών που υφίστανται κακοποίηση, περιθωριοποίηση και κοινωνικό αποκλεισμό*
- *Η εκπαίδευση και επιμόρφωση ατόμων, φορέων, ομάδων και οργανισμών σε θέματα σχετικά με την ισότητα των φύλων*
- *Η ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων, ιδιαίτερα σε συνθήκες πολυπολιτισμικότητας*
- *Ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση προγραμμάτων που προωθούν τους στόχους για την ισότητα*
- *Η ενημέρωση σε θέματα ισότητας των φύλων με την έκδοση και δημοσίευση μελετών, ερευνών και άλλου ενημερωτικού υλικού, καθώς και με παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού.*

Στο πλαίσιο αυτών των δραστηριοτήτων, το ΚΕΘΙ, με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διοργάνωσε τον Οκτώβριο του 2000 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ με θέμα : "Στρατηγικές για την Ισότητα των Φύλων Ευρώπη - Ελλάδα 1996 - 2005", με στόχο την αποτίμηση του 4ου Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Κοινοτικής Δράσης και την παρουσίαση του 5ου Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος.

Το ΚΕΘΙ με τη συστηματική διερεύνηση των αναγκών των γυναικών στη χώρα μας, με την ανάληψη Διακρατικών Προγραμμάτων Δράσης σε διάφορους τομείς, καθώς και με την πρωτοβουλία του για την ελληνική έκδοση του 5ου Κοινοτικού Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δράσης "Προς μια Κοινοτική Στρατηγική - Πλαίσιο για την Ισότητα των Φύλων 2001 - 2005", συμβάλλει στην προώθηση και αποτελεσματικότητα των στόχων του Προγράμματος.

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Αντιγόνη Καραλή - Δημητριάδη

Οκτώβριος 2000

Πρόλογος Ελληνικής Έκδοσης

Με ιδιαίτερη χαρά παρουσιάζουμε σήμερα το 5ο Κοινοτικό Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης "Προς μια Κοινοτική Στρατηγική -Πλαίσιο για την ισότητα των φύλων (2001-2005)" που παρουσίασε η Επίτροπος Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων Άννα ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ τον περασμένο Ιούλιο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το πρόγραμμα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την χώρα μας γιατί συμπίπτει με την αρχή του 21ου αιώνα αλλά και με την νέα φάση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που αρχίζει με την είσοδο της Ελλάδας στην ΟΝΕ.

Η προάσπιση και ενίσχυση των κεκτημένων στον τομέα της Ισότητας των Φύλων αποτελεί πρωταρχικό σκοπό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία στη νέα φάση που εγκανιάστηκε με την Συνθήκη του Άμστερνταμ διαθέτει και σημαντική νομική βάση για την ανάπτυξη των πολιτικών για την ισότητα των φύλων (Άρθρα 2,3,13, και 141).

Το 5ο πρόγραμμα αποτελεί συνέχεια των προηγούμενων, τα οποία σηματοδοτούν τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα των φύλων αλλά και διαφοροποιεύται σημαντικά ως προς τήν προσέγγιση των γυναικών ως ισότιμων μελών των σύγχρονων κοινωνιών στην Ευρώπη. Το 5ο πρόγραμμα έχει σχεδιασθεί στη βάση της ολοκληρωμένης προσέγγισης της καθημερινής ζωής των γυναικών και περιλαμβάνει τις δύψεις της ισότητας των φύλων στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτισμική ζωή.

Οι πέντε βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι η προώθηση της:

- Ισότητας των φύλων στην οικονομική ζωή.
- Ίσης συμμετοχής και εκπροσώπησης στα κέντρα αποφάσεων
- Ίσης πρόσβασης και ίσης συμμετοχής των κοινωνικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες και τους άνδρες
- Ισότητας των φύλων στην καθημερινή ζωή
- Άλλαγής στους ρόλους και στα στερεότυπα των δύο φύλων

Μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών είναι η ανάπτυξη των κατάλληλων εργαλείων και μηχανισμών όπως ο καθορισμός δεικτών για την μέτρηση των αποτελεσμάτων, η συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου καθώς και η στενή και άμεση συνεργασία με τις εθνικές αρχές, που είναι υπεύθυνες για την ισότητα των φύλων.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας, ως αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για την προώθηση της Ισότητας των Φύλων στη χώρα μας, θα συμβάλλει με κάθε τρόπο στην υλοποίηση αυτού του προγράμματος. Με δεδομένη την εθνική στρατηγική που θέτει ως κυρίαρχο και πρωταρχικό στόχο την ισότητα και τη συμμετοχή των γυναικών στην ανάπτυξη της χώρας, η Γενική Γραμματεία Ισότητας θα αξιοποιήσει όλες τις δομές και τους μηχανισμούς της, όπως το ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (ΚΕΘΙ), τις ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ, την ΤΟΠΙΚΗ και ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, καθώς και τις γυναικείες οργανώσεις και άλλους κοινωνικούς φορείς και εταίρους και θα συνεργαστεί άμεσα και δημιουργικά για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Στην κατεύθυνση αυτή κυρίαρχο ρόλο θα διαδραματίσει η πρόσφατη πρωτοβουλία της Υπουργού ΕΣΔΔΑ, Βάσως Παπανδρέου, που έχει την ευθύνη για τη χάραξη της εθνικής στρατηγικής για την ισότητα των Φύλων, για τη σύσταση της Διυπουργικής Επιτροπής, γεγονός που θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας σε όλες τις πολιτικές (Mainstreaming).

Έφη Μπέκου
Γενική Γραμματείας Ισότητας

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα ανακοίνωση διατυπώνονται οι ιδέες της Επιτροπής προς μια στρατηγική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών κατά την επόμενη πενταετία. Σκοπός της είναι η καθιέρωση ενός πλαισίου δράσης στο οποίο θα μπορούν να συμβάλλουν όλες οι κοινοτικές δραστηριότητες για την επίτευξη του στόχου της εξάλειψης των ανισοτήτων και της προώθησης της ισότητας των γυναικών και των ανδρών, όπως ορίζεται στο άρθρο 3.2 της συνθήκης.

Για την προετοιμασία της ανακοίνωσης αυτής η Επιτροπή ανέλυσε τις ακόλουθες βασικές πτυχές της κοινοτικής πολιτικής στον εν λόγω τομέα τα τελευταία χρόνια:

- ✓ Το νομικό κεκτημένο στον τομέα των ίσων ευκαιριών και τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου,
 - ✓ την κοινοτική δέσμευση και παρακολούθηση όσον αφορά στην πλατφόρμα δράσης που εγκρίθηκε στο τέταρτο παγκόσμιο συνέδριο του ΟΗΕ για τις γυναίκες στο Πεκίνο το 1995,
 - ✓ την εφαρμογή των προηγούμενων κοινοτικών προγραμμάτων για τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες και συγκεκριμένα του μεσοπρόθεσμου κοινοτικού προγράμματος δράσης (1996-2000), που ενίσχυε τη στρατηγική ένταξης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές,
 - ✓ τη συμβολή των Διαρθρωτικών Ταμείων στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών την τελευταία δεκαετία μέσω ειδικών ενεργειών, ιδίως μέσω της πρωτοβουλίας NOW και μέσω νέων ρυθμίσεων (2000 - 2006), καθώς και την πολύτιμη συμβολή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση για το 1997,
 - ✓ τις πρωτοβουλίες στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, στις πολιτικές αναπτυξιακής συνεργασίας καθώς και στην προσαγωγή και προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων των γυναικών,
 - ✓ τα πιο πρόσφατα εναύσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και
 - ✓ τις ενισχυμένες διατάξεις της συνθήκης του Άμστερνταμ σχετικά με την ισότητα των γυναικών και των ανδρών¹.
- Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σήμερα:**
- Προς μια ανοιχτή δημοκρατία**
- Η δημοκρατία είναι θεμελιώδης αξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών, του ΕΟΧ και των υποψήφιων χωρών. Αποτελεί επίσης καίριο στοιχείο της εξωτερικής αναπτυξιακής πολιτικής στην Ένωση. Η πλήρης υλοποίησή της απαιτεί τη συμμετοχή όλων των πολιτών, τόσο ανδρών όσο και γυναικών, ώστε να συμμετάσχουν και να εκπροσωπούνται ισότιμα στην οικονομία, στη λήψη αποφάσεων και στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή και στη ζωή του πολίτη.
- Η ΕΕ έχει αναλάβει μακρόχρονη δέσμευση για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, δέσμευση η οποία εμπεριέχεται στη συνθήκη από το 1957. Το νομικό πλαίσιο της Κοινότητας εξασφαλίζει ότι γυναίκες και άνδρες είναι ίσοι έναντι του νόμου. Η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι σημαντικό στοιχείο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτικών της αναπτυξιακής συνεργασίας και η προαγωγή και προστασία των δικαιωμάτων των γυναικών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των πολιτικών της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις τρίτες χώρες. Επιπλέον, η νομοθεσία για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών αποτελεί ισχυρά κατοχυρωμένο και αναπόσπαστο μέρος του κοινοτικού κεκτημένου που οφείλουν να τηρούν οι χώρες οι οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα για ένταξη στην ΕΕ.
- Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε όσον αφορά στην κατάσταση των γυναικών στα κράτη μέλη, αλλά η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην καθημερινή ζωή εξακολουθεί να υπονομεύεται από το γεγονός ότι γυναίκες και άνδρες δεν απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα στην πράξη. Η συνεχιζόμενη υποεκπροσώπηση και η βία εναντίον των

¹ Άρθρο 2, Άρθρο 3, Άρθρο 13 και Άρθρο 141 της συνθήκης του Άμστερνταμ που τροποποιεί τις συνθήκες δρυσης των ΕΚ, που υπογράφτηκε στο Άμστερνταμ στις 2 Οκτωβρίου 1997.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

γυναικών, μεταξύ των άλλων, δείχνουν ότι εξακολουθούν να υφίστανται διαρθρωτικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η κατάσταση αυτή μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ενσωματώνοντας το στόχο της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στις πολιτικές που έχουν άμεσο ή έμμεσο αντίκτυπο στη ζωή τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών. Οι ανησυχίες, οι ανάγκες και οι φιλοδοξίες των γυναικών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να έχουν την ίδια σημασία με αυτές των ανδρών στο σχεδια-

σμό και στην εφαρμογή πολιτικών. Αυτή είναι η προσέγγιση της ένταξης της διάστασης του φύλου, που εγκρίθηκε το 1996 από την Επιτροπή² και την οποία η Επιτροπή προτίθεται να καταστήσει λειτουργική και να παγιοποιήσει μέσω της πρότασης αυτής.

Παράλληλα με την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλους τους τομείς, οι συνεχιζόμενες ανισότητες εξακολουθούν να απαιτούν την εφαρμογή ειδικών ενεργειών υπέρ των γυναικών. Το προτεινόμενο πλαισίο πολιτικής βασίζεται σε αυτήν τη διπλή προσέγγιση.

² Ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Φεβρουαρίου 1996 «Ενσωμάτωση των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες σε όλες τις κοινωνικές δραστηριότητες» COM(96) 67 τελικό.

2 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

2.1. Μια στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών για τη συμπεριληφθή όλων των πολιτικών και ένα πρόγραμμα ενίσχυσης της στρατηγικής πλαισίου

Το μελλοντικό έργο της Κοινότητας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα λάβει τη μορφή μιας συνεκτικής στρατηγικής η οποία θα συμπεριλαμβάνει όλες τις κοινοτικές πολιτικές στις προσπάθειές της για προσαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ή προσαρμόζοντας τις πολιτικές αυτές [προβλεπτική παρέμβαση (pro-active intervention): ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές] και/ή εφαρμόζοντας συγκεκριμένες ενέργειες με στόχο την βελτίωση της κατάστασης των γυναικών στην κοινωνία [παρέμβαση ανταποκρινόμενη στις εκάστοτε απαιτήσεις (reactive intervention): ειδικά μέτρα].

Αυτή η ολοκληρωμένη στρατηγική σηματοδοτεί μια σημαντική αλλαγή σε σχέση με την προηγούμενη κοινοτική δράση για τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και άνδρες, που βασιζόταν κυρίως σε δραστηριότητες ανά τμήμα και σε προγράμματα που χρηματοδοτούνταν βάσει διαφορετικών ειδικών γραμμών του προϋπολογισμού. Η στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στοχεύει στο συντονισμό όλων των διαφορετικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων σε ένα που θα βασίζεται σε σαφή κριτήρια αξιολόγησης, εργαλεία παρακολούθησης, καθορισμό σημείων αναφοράς και διαδικασίες εξέτασης του κατά πόσον έχει ενσωματωθεί η διάσταση του φύλου (gender proofing) καθώς και αξιολόγηση.

Η νέα προσέγγιση θα ανυψώσει το επίπεδο του ευρέος φάσματος των υφιστάμενων κοινοτικών δραστηριοτήτων για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και θα εξασφαλίσει τη συνολική τους συνοχή εντοπίζοντας τις τυχόν επικαλύψεις, αυξάνοντας έτσι την αποτελεσματικότητά τους και καθιστώντας τις ορατές εντός και εκτός της Επιτροπής. Μια συνολική στρατηγική πλαίσιο θα εξασφαλίσει επίσης την καλύτερη παρακολούθηση και διάδοση των αποτελεσμάτων.

Για την ανάπτυξη των οριζόντιων και συντονιστικών μέτρων (όπως η δικτύωση, η αύξηση της συνειδητοποίησης, τα εργαλεία ανάλυσης και αξιολόγησης, η παρακολούθηση, η υποβολή εκθέσεων και η αξιολόγηση) που απαιτούνται για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής πλαισίου, η Επιτροπή προτείνει ένα πρόγραμμα υποστήριξης χρηματοδοτούμενο βάσει της γραμμής του προϋπολογισμού Β3-4012. Το πρόγραμμα αυτό, που θα εγκριθεί με απόφαση του Συμβουλίου, βασίζεται στο άρθρο 13 της συνθήκης ιδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας³.

2.2. Επικουριότητα και συμπληρωματικότητα

Μολονότι τα κράτη μέλη, τα κράτη του ΕΟΧ και οι υπουργίες χώρες υιοθετούν πολιτικές για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές στην εφαρμογή τους. Αυτό ισχύει για τη νομοθεσία, για τους θεσμούς μηχανισμούς, για ειδικές πρωτοβουλίες (π.χ. για τη θετική δράση) και για τη συνειδητοποίηση του κοινού. Προηγούμενα προγράμματα και πρωτοβουλίες σε κοινοτικά επίπεδο βοήθησαν τα κράτη μέλη και τις ΜΚΟ στην ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών πολιτικών σχετικά με το φύλο (προστιθέμενη αξία).

Οσόσο η Κοινότητα δεν θα επιδιώξει να συνεχίσει τις δραστηριότητες εκείνες που, λόγω της φύσης τους και/ή της χρονικής διάρκειάς τους, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Η συμπληρωματικότητα στις διάφορες κοινοτικές ενέργειες καθώς και μεταξύ της στρατηγικής πλαισίου και των δραστηριοτήτων των κρατών μελών θα εξασφαλισθεί ώστε να διαπιστωθούν τυχόν επικαλύψεις⁴ και να αντληθεί το μέγιστο όφελος από τα αποτελέσματα.

³ Η Επιτροπή ανακοίνωσε ήδη την πρόθεσή της να προτείνει ένα νέο πρόγραμμα για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών με ειδικό προϋπολογισμό στην ανακοίνωσή της σχετικά με το άρθρο 13 (COM(1999) 564 τελικό της 25ης Νοεμβρίου 1999).

⁴ Για παράδειγμα το κοινοτικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001-2006), τα προγράμματα πρωτοβουλίας της Κοινότητας, τα διαφθωτικά ταμεία, τα προγράμματα σγροτικής ανάπτυξης, το πέμπτο πρόγραμμα πλαισίου ΕΑΤ, άλλα προγράμματα της Ένωσης και της Κοινότητας όπως το ΣΩΚΡΑΤΗΣ, το LEONARDO και το YOUTH.

3 Καθορισμός στοχών

Για την πλήρη εκμετάλλευση του δυναμικού της, η Κοινοτική στρατηγική πλαίσιο θα αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που προέρχονται από τις απαιτούμενες διαφθορωτικές αλλαγές για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η Επιτροπή εντόπισε πέντε συναφείς τομείς παρέμβασης για τη στρατηγική πλαίσιο. Στον καθένα από αυτούς θα επιδιώκονται λειτουργικοί στόχοι για τη χαρτογράφηση της διαδρομής προς την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών κατά την επόμενη πενταετία. Βάσει της στρατηγικής πλαίσιο, όλες οι κοινοτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με το φύλο θα συνδέονται σαφώς με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς παρέμβασης: οικονομικής ζωής, ισημερινής και εκπροσώπηση, κοινωνικά δικαιώματα, καθημερινής ζωής και ρόλοι των δύο φύλων καθώς και στερεότυπα.

Η διάσταση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στις εξωτερικές σχέσεις και στις πολιτικές αναπτυξιακής συνεργασίας της Κοινότητας θα διέπει όλους τους τομείς παρέμβασης της στρατηγικής πλαίσιο.

Το επόμενο κεφάλαιο περιγράφει λειτουργικούς στόχους και ενέργειες στόχους, παρέχοντας έτοι μια ενδεικτική απεικόνιση του δυναμικού της στρατηγικής πλαίσιο. Οι ενέργειες αυτές θα τεθούν σε εφαρμογή από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους θεμελιώδεις φορείς (ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι), ανάλογα με την περίπτωση.

3.1. Προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα⁵ κάλεσε την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επεκτείνουν όλες τις πιτύχες των ίσων ευκαιριών σε πολιτικές για την απασχόληση, περιλαμβανομένης της μείωσης του επαγγελματικού δισχωρισμού μεταξύ ανδρών και γυναικών και τη συμβολή στη συμφιλίωση της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής, κυρίως ορίζοντας ένα νέο στοιχείο αναφοράς για τη βελτίωση των προβλεπόμενων υποδομών για τη

φροντίδα του παιδιού. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα άρισε ποσοτικούς στόχους μεγιστηριασίας για την επίτευξη ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή, όπως αυτόν που αφορά την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών από το 51% που είναι σήμερα σε περισσότερο από 60% έως το 2010. Στο πλαίσιο αυτό ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί στην πλήρη ενσωμάτωση των γυναικών στη νέα οικονομία. Είναι επίσης σημαντικό να ενισχυθούν και να ενσωματωθούν τρόποι για τη δυνατότητα πλήρους πρόσβασης των γυναικών στην οικονομία που βασίζεται στη γνώση καθώς και για την ενίσχυση της συμμετοχής τους σε αυτή δεδομένου ότι οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) επηρεάζουν την απασχόληση σε όλους τους τομείς όλο και περισσότερο.

Τα διαφρωτικά ταμεία αποτελούν το κυριότερο οικονομικό όργανο της Κοινότητας για την ενίσχυση της συνοχής, τη βελτίωση των προοπτικών της απασχόλησης και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Χρησιμεύουν ήδη ως σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ο νέος κανονισμός των Διαφρωτικών Ταμείων⁶ προβλέπει ήδη την απόδοση μεγαλύτερης σημασίας στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών κατά τη διαδικασία προγραμματισμού, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης.

3.1.1. Λειτουργικός στόχος:

Ενίσχυση της διάστασης του φύλου στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση

Ενέργειες:

Με στόχο την εμβάθυνση της διαδικασίας του Λουξεμβούργου για την απασχόληση, η στρατηγική πλαίσιο:

- Θα ενθαρρύνει την επανεξέταση των συστημάτων φορολογικών ελαφρύνσεων, με στόχο τη μείωση των αντικινήτρων που αποτρέπουν την είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας.

⁵ Συμπεράσματα της προεδρίας (Λισσαβόνα 23 και 24 Μαρτίου 2000): <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁶ Κανονισμός του Συμβουλίου 1260/1999 που ορίζει γενικές διατάξεις για τα διαφρωτικά ταμεία, ΕΕ L 161, 26.6.1999, σ. 1-42.

- Θα ενθαρρύνει τη δια βίου εκμάθηση των γυναικών και την πρόσβασή τους σε ενεργητικά μέτρα όσον αφορά στην αγορά εργασίας.
- Θα προωθήσει την απασχόληση μόντητα και την πρόσβαση των γυναικών σε θέσεις εργασίας στο τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας (ΤΠ), κυρίως με την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη σχετική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Θα υποστηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξη και συνεργασία των εθνικών στατιστικών συστημάτων, όπου αυτό απαιτείται, προκειμένου να καταστεί δυνατή η βελτίωση της παρακολούθησης των θεμάτων που αφορούν τα φύλα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Θα υποστηρίξει ομάδα εμπειρογνωμόνων για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομία που θα συνδράμει την Επιτροπή στα εν λόγω καθήκοντα (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.1.2. Λειτουργικός στόχος:

Βελτίωση της χρήσης
των διαφθρωτικών ταμείων
για την προώθηση της ισότητας
μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ενέργειες:

- Υποβολή ανακοίνωσης της Επιτροπής για την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές και ενέργειες (mainstreaming) στο πλαίσιο όλων των εγγράφων προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένης της προβολής των βελτιστων πρακτικών.
- Βελτίωση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου (mainstreaming) στα διαφθρωτικά ταμεία και στις κοινοτικές πρωτοβουλίες τους (EQUAL, Interreg, Urban, Leader). Ενίσχυση των μηχανισμών συνεργασίας στο πλαίσιο της Επιτροπής για την παρακολούθηση της υλοποίησης της ενσωμάτωσης αυτής.
- Υποστήριξη σε κοινοτικό επίπεδο και ενθάρρυνση των κρατών μελών να υποστηρίξουν τις ενέργειες πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης με στόχο την προώθηση της ισότητας των γυναικών και των ανδρών στο πλαίσιο των διαφθρωτικών ταμείων.

- Διασύνδεση των χρηματοδοτούμενων από τα διαφθρωτικά ταμεία ενεργειών και των μέτρων για την ανάπτυξη της υπαίθρου που χρηματοδοτούνται από το Τμήμα Εγγυήσεων του ΕΠΠΕ, καθώς και άλλων κοινοτικών πολιτικών για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Ενθάρρυνση της κατάργησης του διαχωρισμού της αγοράς εργασίας με βάση το φύλο, ιδιαίτερα μέσω της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL για το ανθρώπινο δυναμικό.
- Υποστήριξη της δημιουργίας δικτύου απόμων αρμόδιων στα κράτη μέλη για θέματα που αφορούν την ισότητα στο πλαίσιο των διαφθρωτικών ταμείων.

3.1.3. Λειτουργικός στόχος:

Ανάπτυξη στρατηγικών με
στόχο την προώθηση της ενσωμάτωσης
της διάστασης του φύλου σε όλες τις
πολιτικές που επηρεάζουν τη θέση των
γυναικών στην οικονομία, (π.χ. φορολογική,
δημοσιονομική, οικονομική, εκπαίδευτική
πολιτική, πολιτική μεταφορών, πολιτική
έρευνας, και κοινωνική πολιτική).

Ενέργειες:

- Υποβολή ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τα κοινωνικά θέματα στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων.
- Ενσωμάτωση αναλύσεων σχετικών με το φύλο κατά τη χάραξη πολιτικής συνεργασίας στο πλαίσιο του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης μέτρων, ιδιαίτερα μέτρων σχετικών με τις μακροοικονομικές πολιτικές και τον περιορισμό της ένδειας.
- Προώθηση του διαλόγου με τα διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ευρώπη, κυρίως σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, με θέμα τη συνεισφορά τους στην ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή.
- Καθιέρωση ευρωπαϊκού σήματος (βραβείου ή πιστοποιητικού ισότητας) το οποίο θα απονέμεται σε ετήσια βάση στις επιχειρήσεις που έχουν αναπτύξει ορθές πρακτικές για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.2. Προώθηση της ίσης συμμετοχής και εκπροσώπησης

Η συνεχιζόμενη υποεκπροσώπηση των γυναικών σε όλους τους τομείς της λήψης αποφάσεων αποτελεί σημαντική δημοκρατική ανεπάρκεια που απαιτεί τη λήψη μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο.

Βάσει των προαναφερομένων το Συμβούλιο ΕΚ ενέκρινε στις 22 Οκτωβρίου 1999 συμπεράσματα⁷ σχετικά με το θέμα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και συνεκτίμησε το σύνολο των δεικτών για τη μέτρηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στη λήψη πολιτικών αποφάσεων. Η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της σύντασης του Συμβουλίου σχετικά για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στη λήψη αποφάσεων⁸ κατέληγε ότι το συνολικό αποτέλεσμα των πολιτικών που εφαρμόστηκαν από το 1996 ήταν θετικό. Ωστόσο δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες που τέθηκαν το 1996 και κατά συνέπεια, απαιτούνταν περαιτέρω δράση.

Στην Επιτροπή τα πρώτα ορατά βήματα για τον καθορισμό δεσμευτικών στόχων χρονολογούνται από τον Φεβρουάριο του 1999, όταν εκδόθηκε η ανακοίνωση της Επιτροπής⁹ «Γυναίκες και επιστήμη: κινητοποίηση των γυναικών με σκοπό τον εμπλουτισμό της ευρωπαϊκής έρευνας» η οποία έθετε έναν στόχο 40% τουλάχιστον για τη συμμετοχή των γυναικών στις ομάδες, στις συμβουλευτικές επιτροπές και στα προγράμματα υποτροφιών του πέμπτου Κοινοτικού προγράμματος πλαισίου για την έρευνα και την ανάπτυξη. Στην απόφαση που λήφθηκε το Μάιο του 2000 σχετικά με την ισόρροπία των δύο φύλων στις ομάδες εμπειρογνωμόνων και στις επιτροπές που ορίζονται από την Επιτροπή, η Επιτροπή αναφέρει την πρόθεσή της να υπάρχει 40% τουλάχιστον από κάθε φύλο σε κάθε επιτροπή και ομάδα εμπειρογνωμόνων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού η Επιτροπή ζητά από τα κράτη μέλη να προτείνουν υποψηφίους των δύο φύλων για να συμμετάσχουν ως μέλη στις ομάδες αυτές.

Στις σχέσεις της με τρίτες χώρες και συγκεκριμένα στις πολιτικές της για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η Κοινότητα προωθεί ενεργά την ισότιμη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην κοινωνία των πολιτών, στην οικονομική ζωή και στην πολιτική και προάγει τη συμμετοχή ειδικών ομάδων, ιδιαίτερα γυναικών, στις εκλογικές διαδικασίες.

3.2.1. Λειτουργικός στόχος:

Προώθηση της ίσης συμμετοχής των δύο φύλων στη λήψη πολιτικών αποφάσεων.

Ενέργειες:

- Ενθάρρυνση της διαδικτύωσης εκλεγμένων γυναικών σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μέσω της προώθησης της διαδικτύωσης των κοινοβουλευτικών επιτροπών για τις ίσες ευκαιρίες γυναικών και ανδρών των κρατών μελών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Ενίσχυση της επίγνωσης όσον αφορά τις διακρίσεις με βάση το φύλο και την ανάγκη για αποκατάσταση της ισορροπίας ανάμεσα στα δύο φύλα στο πλαίσιο της αγωγής του πολίτη.
- Αξιολόγηση του αντίκτυπου των εκλογικών συστημάτων, της νομοθεσίας, των ποσοστώσεων, των στοχοθετήσεων και των λοιπών μέτρων που αποσκοπούν στην ίση εκπροσώπηση των δύο φύλων στα αιρετά πολιτικά όργανα (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Υποστήριξη σχεδίων για την ενίσχυση των θεσμικών και λειτουργικών ικανοτήτων των αναπτυξιακών χωρών να ενσωματώσουν τα θέματα που αφορούν τις σχέσεις των δύο φύλων στο εθνικό και στο τοπικό επίπεδο και στην κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών και των διοικητικών ενεργειών για τα ίσα δικαιώματα γυναικών και ανδρών.
- Παρακολούθηση των βελτιώσεων που συντελούνται όσον αφορά τη σύνθεση ως προς το φύλο των επιτροπών και των ομάδων εμπειρογνωμόνων που συστήνει η Επιτροπή προώθηση της εφαρμογής της σύντασης 96/694 του Συμβουλίου και παρακολούθηση της συνέχειας που θα της διαθεί.
- Πραγματοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης που να απευθύνονται στους πολίτες και να αφορούν την ανάγκη για ίση εκπροσώπηση των δύο φύλων στα αιρετά πολιτικά όργανα και εντός των δομών των πολιτικών κομμάτων και ενθάρρυνση των γυναικών να συμμετάσχουν πιο ενεργητικά στην πολιτική ζωή, ιδιαίτερα ενόψει των ευρωεκλογών του 2004 (πρόγραμμα υποστήριξης).

⁷ Συμπεράσματα της 22οβης συνάντησης του Συμβουλίου, Λουξεμβούργο, 22 Οκτωβρίου 1999.

⁸ COM(2000) 120 τελικό της 7ης Μαρτίου 2000.

⁹ COM(1999) 76 τελικό της 18ης Φεβρουαρίου 1999.

3.2.2. Λειτουργικός στόχος:

Προώθηση της ίσης συμμετοχής των δύο φύλων στην λήψη οικονομικών και κοινωνικών αποφάσεων.

Ενέργειες:

- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της μετάβασης από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στον εργασιακό βίο, καθώς και της πρόσληψης και της περαιτέρω σταδιοδρομίας των γυναικών που ενδέχεται να αναλάβουν διευθυντικές θέσεις.
- Δημιουργία και διατήρηση πλήρους συνόλου στατιστικών, ενημερωνόμενου σε τακτική βάση, σχετικά με την παρουσία των γυναικών σε θέσεις λήψης αποφάσεων στον οικονομικό και τον κοινωνικό τομέα με στοιχεία που να αφορούν τη διοίκηση, τις οργανώσεις των επιχειρήσεων και των κοινωνικών εταίρων καθώς και τις ΜΚΟ (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.2.3. Λειτουργικός στόχος:

Προώθηση της ίσης εκπροσώπησης των δύο φύλων στο πλαίσιο της Επιτροπής.

Ενέργειες:

- Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των προσπαθειών που καταβάλλουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής για την προώθηση της ίσης εκπροσώπησης των φύλων στις θέσεις λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των χρονοδιαγραμμάτων, των δεικτών και των στοιχείων αναφοράς.
- Χάραξη στρατηγικών, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Επιτροπής, για τη βελτίωση της χρήσης του χρόνου και της οργάνωσης της εργασίας σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του διοικητικού.
- Συνέχιση και ενίσχυση της ειδικής για το φύλο κατάρτισης, της ευαισθητοποίησης και της ενημέρωσης σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής, κυρίως στο επίπεδο λήψης αποφάσεων και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής, και συστηματική ένταξη θεμάτων σχετικών με το φύλο στα άλλα είδη κατάρτισης διοικητικών στελεχών.
- Αξιολόγηση των υφιστάμενων συστημάτων πρόσληψης και προσγωγής στις υπηρεσίες της Επιτροπής με βάση τον αντίκτυπο τους στα φύλα και βελτίωσή τους, κυρίως επιτυγχάνοντας την ίση εκπροσώπηση

των φύλων στις εξεταστικές επιτροπές και τα όργανα επιλογής και ελέγχοντας κατά πόσο το πλαίσιο και η μεθοδολογία των διαγωνισμών πρόσληψης οδηγεί σε μεροληφτία με βάση το φύλο.

3.3. Προώθηση της ίσης πρόσβασης και της ίσης εφαρμογής των κοινωνικών δικαιωμάτων για τις γυναίκες και τους άνδρες

Η ίση πρόσβαση και η ίση εφαρμογή των κοινωνικών δικαιωμάτων για τα δύο φύλα αποτελούν στυλοβάτες των δημοκρατικών κοινωνιών. Ωστόσο, πολλές γυναίκες δεν έχουν ίση πρόσβαση σε κοινωνικά δικαιώματα είτε επειδή μερικά από τα δικαιώματα αυτά βασίζονται στο παρωχημένο πρότυπο του άνδρα - υπεύθυνου για την εξασφάλιση του οικογενειακού εισοδήματος είτε επειδή δεν συνεκτιμούν το γεγονός ότι οι γυναίκες κατά κύριο λόγο είναι επιφορτισμένες με την υποχρέωση του συνδυασμού οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής. Αυτό είναι εμφανές σε πολλά συστήματα κοινωνικής προστασίας και αποτελεί και μια από τις εξηγήσεις για το γεγονός ότι η φτώχεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταστεί σε μεγάλο βαθμό «θηλυκού γένους» (παύσεις της σταδιοδρομίας, μερική απασχόληση, έλλειψη εκπαίδευσης και κατάρτισης). Σε πολλές περιπτώσεις οι γυναίκες απλώς δεν έχουν πρόσβαση στις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με υφιστάμενα κοινωνικά δικαιώματα. Ορισμένα από τα δικαιώματα αυτά έχουν ήδη μεταφερθεί στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Οι ενέργειες θα αποσκοπούν στη βελτίωση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, ιδίως όσον αφορά την κοινωνική προστασία και στους τομείς της γονικής άδειας, της προστασίας της μητρότητας και του χρόνου εργασίας. Επιπλέον, οι ενέργειες θα περιλαμβάνουν καλύτερη διάδοση των πληροφοριών.

Οι γυναίκες στις αναπτυσσόμενες χώρες συχνά υφίστανται διακρίσεις στην πρόσβαση στη διατροφή, στην υγειονομική περιθαλψη, στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση, στη λήψη αποφάσεων και στα δικαιώματα ιδιοκτησίας. Ο κανονισμός του Συμβουλίου σχετικά με την ενσωμάτωση ζητημάτων που αφορούν το φύλο στην αναπτυξιακή συνεργασία¹⁰ υπογραμμίζει ότι η άρση των διαφορών όσον αφορά το φύλο και η ενίσχυση του ρόλου των γυναικών είναι καίριας σημασίας τόσο για την κοινωνική δικαιοσύνη όσο και για την ανάπτυξη.

3.3.1. Λειπουργικός στόχος:

Βελτίωση των γνώσεων και παρακολούθηση της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας στον κοινωνικό τομέα (γονική άδεια, προστασία της μητρότητας, χρόνος εργασίας, συμβάσεις μερικής απασχόλησης και καθορισμένου χρόνου).

Ενέργειες:

- Πρόταση οδηγίας βάσει του άρθρου 13 της συνθήκης με στόχο την εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των γυναικών και των ανδρών όσον αφορά θέματα άλλα πλην της εργασίας και της απασχόλησης.
- Εξασφάλιση της συνέχειας και της αξιολόγησης της εφαρμογής από τα κράτη μέλη της υφιστάμενης νομοθεσίας στον κοινωνικό τομέα.
- Προώθηση της γνώσης της κοινοτικής νομοθεσίας για τον κοινωνικό τομέα και της σχετικής νομολογίας από τις ΜΚΟ, τους κοινωνικούς εταίρους, τους επιθεωρητές εργασίας και τους επαγγελματίες του νομικού χώρου (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Υποστήριξη των δραστηριοτήτων πληροφόρησης και διάδοσης σχετικά την ευρωπαϊκή κοινωνική νομοθεσία, που απευθύνονται στους πολίτες της ΕΕ (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.3.2. Λειπουργικός στόχος: Παρακολούθηση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στη χάραξη, την εφαρμογή και την αξιολόγηση κοινοτικών πολιτικών και δραστηριοτήτων που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των γυναικών και των ανδρών (όπως: μεταφορές, δημόσια υγεία, εξωτερικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κοινωνικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει του άρθρου 13 της συνθήκης).

Ενέργειες:

- Ενσωμάτωση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στο πλαίσιο της κοινωνικής προστασίας και σε σχέση

με όλους τους στόχους που έχουν καθοριστεί από το Συμβούλιο όσον αφορά την κοινωνική προστασία.

- Ενσωμάτωση της διάστασης των δύο φύλων σε όλα τα κοινοτικά μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ιδιαίτερα ενόψει της αύξησης του αριθμού των γυναικών που πλήγονται από τη φτώχεια.
- Βελτίωση των γνώσεων και της κατανόησης και, εάν απαιτείται, πρόταση νέας κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά τον κοινωνικό τομέα.
- Στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας, υποστήριξη ενεργειών και προγραμμάτων με στόχο τη διευκόλυνση της ίσης πρόσβασης των γυναικών και των ανδρών στη διατροφή, στην παιδεία, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στα αναπαράγωγικά δικαιώματα, στην περιουσία και στη δικαιοσύνη.
- Υποστήριξη εθνικών εκστρατειών ευαισθητοποίησης για την προσγωγή της φροντίδας ως καθήκοντος τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.4. Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην καθημερινή ζωή

Ο στόχος της προώθησης της ισότητας στην καθημερινή ζωή συνδέεται με το θέμα της ίσης εφαρμογής των κοινωνικών δικαιωμάτων και των θεμελιώδων ελευθεριών και για τα δύο φύλα, ανεξαρτήτως φυλής ή εθνικής προέλευσης, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπτηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Συνδέεται επίσης και με την ενίσχυση και επέκταση της ανάπτυξης των μηχανισμών επιβολής της νομοθεσίας για την ίση μεταχείριση, παράλληλα με την καλύτερη επίγνωση και κατάρτιση σε θέματα δικαιωμάτων ισότητας και ανθρώπινων δικαιωμάτων των γυναικών.

Οι ενέργειες θα περιλαμβάνουν κατάρτιση σε θέματα νομοθεσίας περί ισότητας για τα νομικά επαγγέλματα καθώς και ενημέρωση των ΜΚΟ σχετικά με τη νομοθεσία αυτή. Επιπλέον, ειδική προσοχή πρέπει να δοθεί σε γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (όπως μετανάστες ή γυναίκες με αναπηρίες, ηλικιωμένες, γυναίκες που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό, κ.λ.π.) ή που αντιμετωπίζουν βία και/ή σεξουαλική εκμετάλλευση.

¹⁰ ΕΕ L 354, 30.12.1998.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέπτυξε μια πολιτική σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της σωματεμπορίας. Ένα βασικό όργανο είναι το πρόγραμμα STOP¹¹, το οποίο θεσπίστηκε για την ενίσχυση της συνεργασίας για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας γυναικών και παιδιών. Μετά το πρόγραμμα αυτό ακολούθησε η πρωτοβουλία DAPHNE και το νέο πρόγραμμα DAPHNE (2000-2003), που στοχεύουν στη βελτίωση της ενημέρωσης και της προστασίας των θυμάτων βίας. Μια εκστρατεία αύξησης της συνειδητοποίησης για την καταπολέμηση της οικιακής βίας που στρέφεται κατά των γυναικών ξεκίνησε το 1999. Έρευνα που εκπονήθηκε από την Επιτροπή¹² δείχνει την ανάγκη για περαιτέρω δράση στον τομέα σε επίπεδο ΕΕ.

3.4.1. Επιχειρησιακός στόχος:

Παρακολούθηση του κοινοτικού δικαίου και της κοινοτικής νομολογίας σχετικά με την ίση μεταχείριση γυναικών και ανδρών και, εάν απαιτείται, υποβολή νέων νομοθετικών προτάσεων.

Ενέργειες:

- Αναθεώρηση της οδηγίας 75/117 και διερεύνηση των δυνατοτήτων για βελτίωσή της, ιδιαίτερα εξέταση της λειτουργίας των ένδικων μέσων και έκληση προς τα κράτη μέλη να ενισχύσουν το ρόλο και τις εξουσίες των επιθεωρητών εργασίας όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας για τις ίσες αποδοχές.
- Προγραμματοποίηση ερευνών και αυλογή στοιχείων σχετικά με τη διάσταση του φύλου όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας. Διερεύνηση σε αυτή τη βάση της ανάγκης για αναθεώρηση της νομοθεσίας.
- Προώθηση ειδικής πληροφόρησης και κατάρτισης σχετικά με τη νομοθεσία που αφορά την ισότητά μεταξύ ανδρών και γυναικών και τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών, που να απευθύνεται στους νομικούς, στους επιθεωρητές εργασίας και στους κοινωνικούς εταίρους στην ΕΕ και στις υποψήφιες χώρες (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Παρακολούθηση της ανάπτυξης δομών για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου όσον αφορά την ισό-

τητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στις υποψήφιες χώρες (πρόγραμμα υποστήριξης).

- Υποστήριξη δικτύου νομικών από τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες χώρες, που θα παρέχει συνδρομή στην Επιτροπή κατά την εκτέλεση των σχετικών με το στόχο αυτό καθηκόντων.
- Υποστήριξη των δραστηριοτήτων πληροφόρησης με στόχο τις ΜΚΟ για την αύξηση της επήγνωσης όσον αφορά την κοινοτική νομοθεσία για την ίση μεταχείριση των γυναικών και των ανδρών (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.4.2. Επιχειρησιακός στόχος:

Προσαγωγή των δικαιωμάτων της γυναίκας ως ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ενέργειες:

- Υποστήριξη ενεργειών και εκστρατειών ευαισθητοποίησης στην ΕΕ και στις υποψήφιες χώρες με στόχο τη χειραφέτηση των γυναικών με την επιβολή του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων τους, ιδιαίτερα των γυναικών που αντιμετωπίζουν πολλαπλές μορφές διακρίσεων (κυρίως μετανάστριες και γυναίκες που ανήκουν σε εθνοτικές μειονότητες).
- Προώθηση της διαδικτύωσης με στόχο τη συστηματική απλογή συγκριτικών στοιχείων σχετικά με τις παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων που αφορούν το φύλο και τις διακρίσεις με βάση το φύλο στα κράτη μέλη και στις υποψήφιες χώρες (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Ενίσχυση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών για τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών με αρμόδιες ΜΚΟ και διεθνείς οργανισμούς εντός της ΕΕ, στις υποψήφιες χώρες και στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας.
- Προώθηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τις παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων που αφορούν το φύλο κατά τη διάρκεια ένοπλων συρράξεων.
- Εξασφάλιση ότι λαμβάνονται δεδηλώσεις υπόψη, όταν απαιτείται, οι ειδικές ανάγκες και/ή ιδιαίτερες συνθήκες των γυναικών στο πλαίσιο πρωτοβουλιών στον τομέα του ασύλου και της εισόδου και παραμονής υπηκόων τρίτων χωρών στην επικράτεια κρατών μελών.

¹¹ Κοινή δράση της 29ης Νοεμβρίου 1996 που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, ΕΕ L 322, 12.12.1996.

¹² Ευρωβαρόμετρο 51.0 του Ιουνίου 1999.

3.4.3. Επιχειρησιακός στόχος:

Καταπολέμηση της βίας που σχετίζεται με το φύλο και της σωματεμπορίας με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση.

Ενέργειες:

- Ενίσχυση και υποστήριξη της καταπολέμησης και της πρόληψης της κακοποίησης των γυναικών, ιδιαίτερα μέσω των προγραμμάτων DAPHNE και STOP.
- Υποστήριξη εκστρατειών πληροφόρησης στις τρίτες χώρες καταφωγής, διαμετακόμισης και προορισμού, κυρίως στις υποψήφιες χώρες, καθώς και στην ίδια την ΕΕ σε συνεργασία με εθνικές αρχές και ΜΚΟ.
- Προώθηση της κατάρτισης και της ευαισθητοποίησης της αιστυνομίας και του δικαστικού σώματος: υποστήριξη της διασυνοριακής τους συνεργασίας και της ανταλογής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών εντός της ΕΕ και, ιδιαίτερα, μεταξύ της ΕΕ και των υποψήφιων χωρών για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας.
- Χορήγηση αδειών παραμονής μικρής διάρκειας στα θύματα της σωματεμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 1998 σχετικά με τις μελλοντικές ενέργειες για την καταπολέμηση της σωματεμπορίας γυναικών.
- Περαιτέρω ανάπτυξη της δράσης για την καταπολέμηση της κακοποίησης των γυναικών στην οικογένεια στην ΕΕ, στις υποψήφιες χώρες και σε τρίτες χώρες (πρόγραμμα υποστήριξης).
- Υποστήριξη της έρευνας, της ουλογής στοιχείων και της διάδοσης πληροφοριών σχετικά με την κακοποίηση των γυναικών στην ΕΕ και στις υποψήφιες χώρες.

3.5. Προώθηση της αλλαγής στους ρόλους και στα στερεότυπα των δύο φύλων

Αυτός ο τομέας παρέμβασης αφορά την ανάγκη αλλαγής συμπεριφορών, τάσεων, κανόνων και αξιών που ορίζουν και επηρεάζουν τους ρόλους των δύο φύλων στην κοινωνία μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, των τεχνών, του πολιτισμού και της επιστήμης. Η εξάλειψη των υφιστάμενων πολιτισμικών προκαταλήψεων και κοινωνικών στερεοτύπων

είναι μεγάλης σημασίας για την εδραιώση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η διαιώνιση αρνητικών ή στερεοτυπικών εικόνων των γυναικών, ιδίως στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στην ηλεκτρονική ενημέρωση και ψυχαγωγία, στη διαφήμιση και στο εκπαιδευτικό υλικό δεν παρέχει τη σαφή και ρεαλιστική εικόνα των πολλαπλών ρόλων των γυναικών και των ανδρών ούτε της συμβολής τους σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο. Δίχως να θίγεται η ελευθερία έκφρασής τους, οι βιομηχανίες των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του πολιτισμού πρέπει, ως διαμορφωτές της κοινής γνώμης και ως μέσα διαμόρφωσης αξιών, να συμβάλλουν στην αλλαγή των στερεοτύπων στη δημόσια αντιληψη και στην παρουσίαση μιας πιο δίκαιης εικόνας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

3.5.1. Λειτουργικός στόχος:

Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θέματα ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ενέργειες:

- Υποστήριξη της ενίσχυσης των προσπαθειών για την εξάλειψη διακρίσεων που οφείλονται σε στερεότυπα σχετικά με το φύλο στην εκπαίδευση, πχ. Στο εκπαιδευτικό υλικό, και ανάπτυξη ορθών πρακτικών στον εν λόγω τομέα.
- Ανάπτυξη δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης σχετικά με τη συνεισφορά των γυναικών στο ευρωπαϊκό σχέδιο και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και τη σημασία της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στη σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία μας.
- Ετήσια διοργάνωση ευρωπαϊκής εβδομάδας γύρω από ένα θέμα προτεραιότητας της στρατηγικής πλαίσιο, σε συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών (πρόγραμμα υποστήριξης).

3.5.2. Λειτουργικός στόχος:

Υπέρβαση των στερεοτύπων των σχετικών με το φύλο στο πλαίσιο και μέσω των κοινοτικών πολιτικών.

Ενέργειες:

- Παρακολούθηση της ενσωμάτωσης της προοπτικής του φύλου σε πολιτικές που είναι εξαιρετικά σημαντικές όσον αφορά την εξάλειψη των στερεοτύπων σχετικά με το φύλο, όπως οι πολιτικές στον τομέα της

εκπαίδευσης, της κατάρτισης, του πολιτισμού, της έρευνας, των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του αθλητισμού και προώθηση της ισότητας μέσω όλων των μελλοντικών φάσεων προγραμματισμού των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων, όπως τα προγράμματα Socrates, Leonardo, Youth και Culture και άλλα συναφή προγράμματα και πρωτοβουλίες.

- Συζήτηση με τις υφιστάμενες εθνικές δεοντολογικές επιτροπές σχετικά με την ένταξη της διάστασης του φύλου στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους και υποστήριξη της διαδικτύωσης των εθνικών δεοντολογικών επιτροπών.
- Συνυπολογισμός, όπου κρίνεται σκόπιμο, εκ μέρους των υπηρεσιών της Επιτροπής στις πολιτικές πληροφόρησης τους των ειδικών αναγκών και προοπτικών των γυναικών, σε στενή συνεργασία με τις αντιπροσωπείες της Επιτροπής στα κράτη μέλη.
- Προώθηση της ανταλλαγής απόψεων και ορθών πρακτικών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και σύσταση

ομάδας εκπροσώπων των μέσων μαζικής ενημέρωσης για την επικούρηση της Επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του εν λόγω στόχου της στρατηγικής πλαίσιο (πρόγραμμα υποστήριξης).

Η χάραξη πολιτικής για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών απαιτεί ειδικές μεθόδους και εργαλεία (όπως η δικτύωση, η συλλογή στοιχείων, η κατάρτιση ή η εκτίμηση του αντικτύπου των πολιτικών για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (gender impact assessment)). Το πρόγραμμα υποστήριξης της κοινοτικής στρατηγικής πλαίσιο θα αναλύσει την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων οργάνων και θα ενισχύσει την ανάπτυξη νέων και πιο αποτελεσματικών. Αυτό θα συνοδεύεται από την ανάπτυξη κοινών δεικτών και από τον καθορισμό στοιχείων αναφοράς για την πιο αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση. Έτσι, δραστηριότητες και στρατηγικές μπορεί να επανεστιαστούν εάν αυτό κριθεί αναγκαίο, ή να αναπτυχθούν νέες κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από τη στρατηγική πλαίσιο.

4 ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

4.1. Ενίσχυση της συνεργασίας με τις επιφορτισμένες με θέματα φύλου εθνικές αρχές της ΕΕ και συντονισμός των δραστηριοτήτων

Η στρατηγική-πλαίσιο θα ενθαρρύνει ενεργά την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στα κράτη μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ και στις υποψήφιες χώρες εμπλέκοντας τις κυβερνήσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών.

Για την ενίσχυση και βελτίωση της συνέργιας μεταξύ των εθνικών πολιτικών για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και για την δημιουργία κοινοτικής πρόσθετης αξίας, το πρόγραμμα υποστήριξης της στρατηγικής πλαίσιο θα υποστηρίξει οικονομικά μια σειρά πρωτοβουλιών που θα αναπτυχθούν από τις αρχές των κρατών μελών σε συνεργασία με όλους τους συναφείς εθνικούς φορείς, ιδίως με τις ΜΚΟ και με τους κοινωνικούς εταίρους, σε συγκεκριμένα θέματα με ευρωπαϊκό ενδιαφέρον και διάσταση.

Η Επιτροπή θα διοργανώνει ετησίως συνάντηση υψηλού επιπέδου με ανώτερα στελέχη από τα κράτη μέλη επιφορτισμένα με την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές.

Η συμβουλευτική επιτροπή της Επιτροπής για τις ίσες ευκαιρίες για γυναίκες και ανδρες θα εξακολουθήσει να επικουρεί την Επιτροπή κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της στρατηγικής πλαίσιο. Ο ρόλος της θα είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή εμπειρογνωμοσύνης και ενημέρωσης για πολιτικές που συνδέονται με το φύλο στα κράτη μέλη, ειδικά σε διαφορά τον καθορισμό στοιχείων αναφοράς, την παρακολούθηση και τη σύνταξη εκθέσεων σχετικά με τη στρατηγική πλαίσιο.

4.2. Ενίσχυση των Δομών της Επιτροπής

Η ομάδα των Επιτρόπων για τις ίσες ευκαιρίες θα εξακολουθήσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προώθηση σε πολιτικό επίπεδο της στρατηγικής και των ενεργειών της Επιτροπής για την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές και για τις ίσες ευκαιρίες. Θα συνεχίσει επίσης να εξασφαλίζει τον κατάλληλο συντονι-

σμό μεταξύ των εμπλεκόμενων τμημάτων και θα παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο και, εάν χρειαστεί, θα προβαίνει στις κατάλληλες συστάσεις.

Η διοργανική ομάδα της Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα συντονίζει τις δραστηριότητες των διαφόρων τμημάτων της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή ενεργειών που καλύπτονται από τη στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στις αντίστοιχες πολιτικές τους καθώς και σχετικά με το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για τους αντίστοιχους τομείς πολιτικής τους. Εντός της διυπηρεσιακής ομάδας τα τμήματα της Επιτροπής θα αναπτύσσουν, θα εφαρμόζουν, θα παρακολουθούν και θα αξιολογούν ένα σύνολο δεικτών και στοιχείων αναφοράς σε σχέση με το φύλο και θα υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στην ομάδα των Επιτρόπων για τις ίσες ευκαιρίες. Αυτό θα περιλαμβάνει περαιτέρω ανάπτυξη της ανάλυσης και αξιολόγησης των κοινοτικών πολιτικών με βάση το φύλο καθώς και την κατάρτιση των υπαλλήλων της στην ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές.

4.3. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κοινοτικών οργάνων

Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τη διοργανική συνεργασία σε όλα τα όργανα της Κοινότητας για τη διευκόλυνση και την ενίσχυση της ένταξης της διάστασης του φύλου σε όλες τις πολιτικές της Κοινότητας. Η Επιτροπή θα διευκολύνει επίσης τη δικτύωση των ευρωπαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων σχετικά με θέματα ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

4.4. Ενίσχυση της συνεργασίας

Η εμπειρία από παλαιότερα κοινοτικά μέτρα και προγράμματα έχει δείξει ότι η δέσμευση και η συμμετοχή των παραδοσιακών φορέων δεν είναι αρκετές για την επίτευξη του στόχου της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Πρέπει να εμπλακούν καίριας σημασίας φορείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής και να ενισχυθεί η πτυχή της συνεργασίας.

4.4.1. Συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ ανάθεσε σημαντικό ρόλο στον ευρωπαϊκό κοινωνικό διάλογο και ειχώρησε στους κοινωνικούς εταίρους ουσιαστικές αρμοδιότητες και εξουσίες. Η Επιτροπή επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να ενθαρρύνει τους κοινωνικούς εταίρους να συμβάλουν πλήρως στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και κυρίως να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο των συμφωνιών πλαισίο τις οποίες έχουν συνάψει. Η Επιτροπή από την πλευρά της θα υποστηρίζει ένα δίκτυο εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων στο θέμα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στις επιχειρήσεις, καθώς και μέτρα ενημερωτικά και αύξησης της συνειδητοποίησης, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, σχετικά με το άνοιγμα της ψαλίδας των αμοιβών γυναικών και ανδρών.

4.4.2. Συνεργασία με τις ΜΚΟ

Οι ΜΚΟ είναι σημαντικό στοιχείο της κοινωνίας των πολιτών και σημαντικοί φορείς για την προώθηση της δημοκρατίας όσον αφορά το φύλο. Οι σημερινές μορφές συνεργασίας της Επιτροπής με ΜΚΟ θα αποτελέσουν τη βάση για την ενίσχυση του διαλόγου και τη βελτίωση της αμοιβαίας ενημέρωσης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά δραστηριότητες και πολιτικές που συνδέονται με το φύλο. Θα ενθαρρύνει επίσης τις ΜΚΟ που δεν ειδικεύονται σε θέματα γυναικών να ενσωματώσουν μια προοπτική φύλου στις δραστηριότητές τους.

4.4.3. Συνεργασία με άλλους διεθνείς οργανισμούς

Η συνεργασία με άλλους διεθνείς οργανισμούς όπως τα Ηνωμένα Έθνη (συνέχεια της πλατφόρμας δράσης του Πεκίνου), το Συμβούλιο της Ευρώπης (οργανωτική επιτροπή για την ισότητα των ευκαιριών) και ο ΟΑΣΕ (νέο σχέδιο δράσης για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών) θα ενθαρρυνθεί ώστε οι εργασίες να προχωρήσουν με βάση την εμπειρογνωμοσύνη των οργανισμών αυτών προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν επικαλύψεις.

4.5. Καθορισμός δεικτών και στοιχείων αναφοράς

Ο καθορισμός δεικτών και στοιχείων αναφοράς συντάκτη καθοριστικό παράγοντα τόσο για την επιτυχία της στρατηγικής πλαίσιο, ώστε η πρόσδοση που σημειώνεται

να είναι μετρήσιμη και ορατή, όσο και για την παρακολούθηση των τάσεων και τη μετατροπή ιδεαλιστικών τελικών στόχων (στρατηγικοί στόχοι) σε ρεαλιστικά επίπεδα ή φάσεις (λειτουργικοί στόχοι). Οι δείκτες και τα στοιχεία αναφοράς προσφέρουν κίνητρα για την καταβολή μεγαλύτερων προσπαθειών, βοηθούν στον καθορισμό των αρμοδιοτήτων για την επίτευξη των στόχων και τέλος επιτρέπουν τη γενικότερη αναγνώριση της προόδου.

Σε ό,τι αφορά το στρατηγικό στόχο της ισότητας στην οικονομία η στρατηγική πλαίσιο θα χρησιμοποιήσει τους δείκτες που έχουν ήδη αναπτυχθεί στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση και θα παράσχει υποστήριξη σε αυτούς ώστε να συμπληρώνονται και να χρησιμοποιούνται σε τακτική βάση. Οι στόχοι και τα στοιχεία αναφοράς που ορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα θα παρακολουθούνται σε τακτική βάση. Η εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο θα αποτελεί αντικείμενο τακτικών εκθέσεων που θα συντάσσονται χρησιμοποιώντας τους δείκτες που αναπτύχθηκαν από το Συμβούλιο στους τομείς της λήψης αποφάσεων και του συνδυασμού επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής.

Για την παρακολούθηση της πρόσδοση που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των διαφόρων στρατηγικών στόχων, θα ενισχυθεί η συστηματική παραγωγή και η διαθεσιμότητα στατιστικών δεδομένων τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το φάσμα των εναρμονισμένων και συγκριτικών δεδομένων πρέπει να διευρυνθεί επιλέγοντας προσεκτικά τις στατιστικές εκείνες που επιτρέπουν την αποτελεσματική παρακολούθηση της στρατηγικής πλαίσιο.

4.6. Εξασφάλιση της ενημέρωσης, της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης

4.6.1. Ενημέρωση

Η στρατηγική πλαίσιο θα συνοδεύεται από μια ολοκληρωμένη στρατηγική ενημέρωσης, που θα προβλέπει μια σελίδα στο Internet με πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες πρωτοβουλίες του προγράμματος υποστήριξης και με τις δραστηριότητες των τμημάτων της Επιτροπής που συνδέονται με το φύλο.

4.6.2. Υποβολή εκθέσεων

Η Επιτροπή θα πρέπει θα λογοδοτεί για την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο και θα υποβάλλει τακτικά

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

εκθέσεις σχετικά με αυτή. Για το σκοπό αυτό, το περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα επανεξεταστεί ώστε να συμπεριλαμβάνει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο (μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό σε ό,τι αφορά την κατανομή των δαπανών) και σχετικά με εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της πρόσδου που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των στοιχείων αναφοράς και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

Η Επιτροπή θα εγκρίνει ετησίως το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της στρατηγικής πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που θα αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα βάσει της στρατηγικής πλαίσιο κατά το τρέχον έτος. Μια συνολική έκθεση που θα καλύπτει συνολικά την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο καθώς και τα αποτέλεσματα της εξωτερικής αξιολόγησης (βλ. παρακάτω) θα εγκρίνεται από την Επιτροπή.

4.6.3. Αξιολόγηση

Όλες οι ενέργειες που εφαρμόζονται βάσει της στρατηγικής πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα αξιολογούνται εσωτερικά σε συνεχή βάση.

Η στρατηγική πλαίσιο θα αξιολογείται από ανεξάρτητους εξωτερικούς αξιολογητές, το συντομότερο δυνατόν ύστερα από την έγκριση της. Η εξωτερική ομάδα αξιολόγησης θα διαβιβάσει στην Επιτροπή μια ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης. Αυτή η εξωτερική έκθεση θα προσαρτηθεί στην ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τη στρατηγική πλαίσιο και το πρόγραμμα υποστήριξης που θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στην ΟΚΕ και στην Επιτροπή των Περιφερειών έως τα τέλη Δεκεμβρίου 2003.

Μια τελική εξωτερική έκθεση αξιολόγησης θα εκπονηθεί από τους εξωτερικούς αξιολογητές. Αυτή θα προσαρτηθεί στην τελική έκθεση αξιολόγησης που η Επιτροπή θα εγκρίνει και θα διαβιβάσει στα υπόλοιπα ευρωπαϊκά όργανα το αργότερο έως τα τέλη Δεκεμβρίου

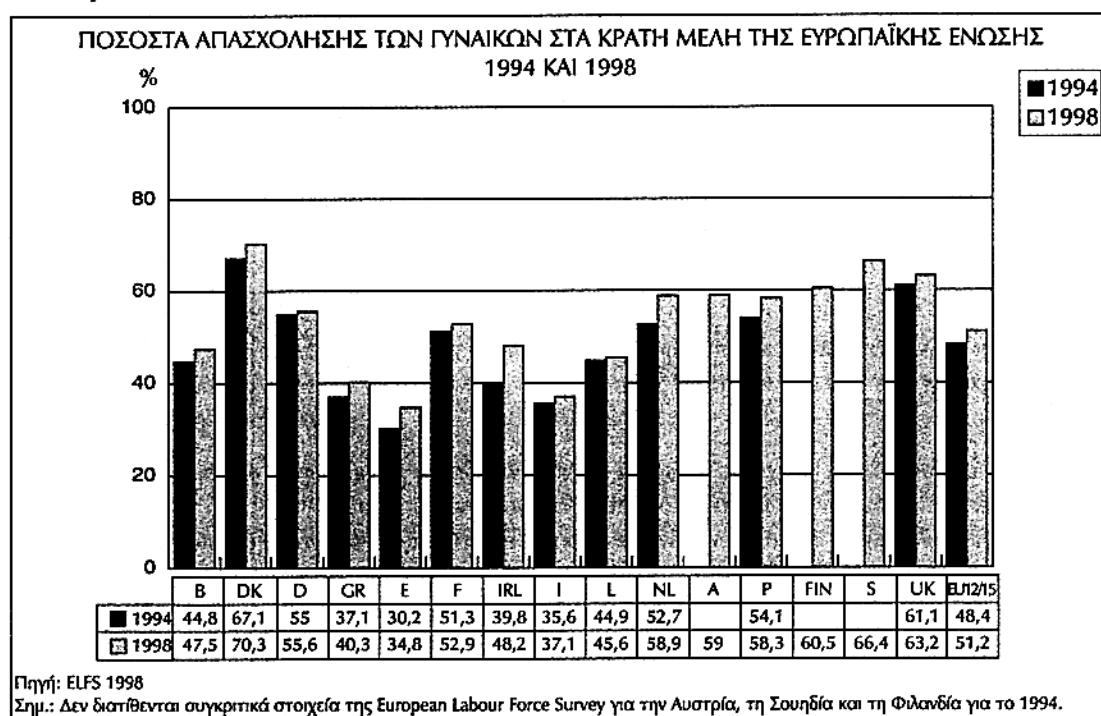
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι γυναίκες δεν είναι ενσωματωμένες στην αγορά εργασίας τόσο όσο οι άνδρες. Γενικά, οι θέσεις εργασίας τους είναι λιγότερο τακτικές και ασφαλείς, ενώ επιβαρύνονται περισσότερο από τη φροντίδα των παιδιών και άλλων εξαρτώμενων προσώπων, που σημαίνει ότι υπάρχουν ακόμη σοβαρά προβλήματα όσον αφορά το φύλο στην αγορά εργασίας. Παρά το γεγονός ότι η πολιτική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών επικεντρώνεται στη θέση των γυναικών στην οικονομία, μόνο σε λίγες περιπτώσεις οι γυναίκες έχουν επιτύχει, σε γενικές γραμμές, την ισοτιμία τους με τους άνδρες.

1. Σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη και στην πλειοψηφία των υποψήφιων προς ένταξη χωρών, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών παραμένει συστηματικά υψηλότερο σε σχέση με αυτό των ανδρών, ενώ η μακροχρόνια ανεργία πλήττει περισσότερο τις γυναίκες.
2. Η διαφορά στο ποσοστό απασχόλησης μεταξύ ανδρών και γυναικών ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 20%. Τα ποσοστά απασχόλησης των γυναικών παραμένουν χαμηλά σε πολλά κράτη μέλη (πίνακας 1). Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών στην Ισπανία και την Ιταλία παραμένει κάτω από το 40%. Η μεγαλύτερη διαφορά μεταξύ ανδρών και γυναικών παρατηρείται στην Ισπανία, την Ελλάδα, την Ιταλία και το Λουξεμβούργο, όπου η διαφορά είναι μεγαλύτερη από 30 ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 1

3. Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών μειώνεται όταν αυτές έχουν μικρά παιδιά. Το αντίθετο ισχύει για τους άνδρες. Τα ποσοστά απασχόλησης ανδρών ηλικίας 20-44 ετών που διαθέτουν νοικοκυρίο με ένα παιδί είναι υψηλότερα (πίνακας 2).

Πίνακας 2

Πίνακας 2 ¹		Ποσοστά απασχόλησης - 20 έως 44 ετών 1998			
	Συγκριτικός .	Χωρίς παιδιά		Παιδιά ηλικίας 0-5	
	δείκτης	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
IRL (97)	1.9	81	81	87	46
DE	1.8	83	83	90	49
LU	1.8	93	84	98	49
UK	1.7	85	87	90	53
ES	1.7	88	67	90	40
EU11	1.7	84	79	91	52
NL	1.6	88	86	95	60
IT	1.6	91	68	92	45
FR	1.5	79	72	91	56
GR	1.5	82	60	96	48
AT	1.3	89	85	94	68
BE	1.2	87	77	92	66
PT	1.2	92	83	96	72

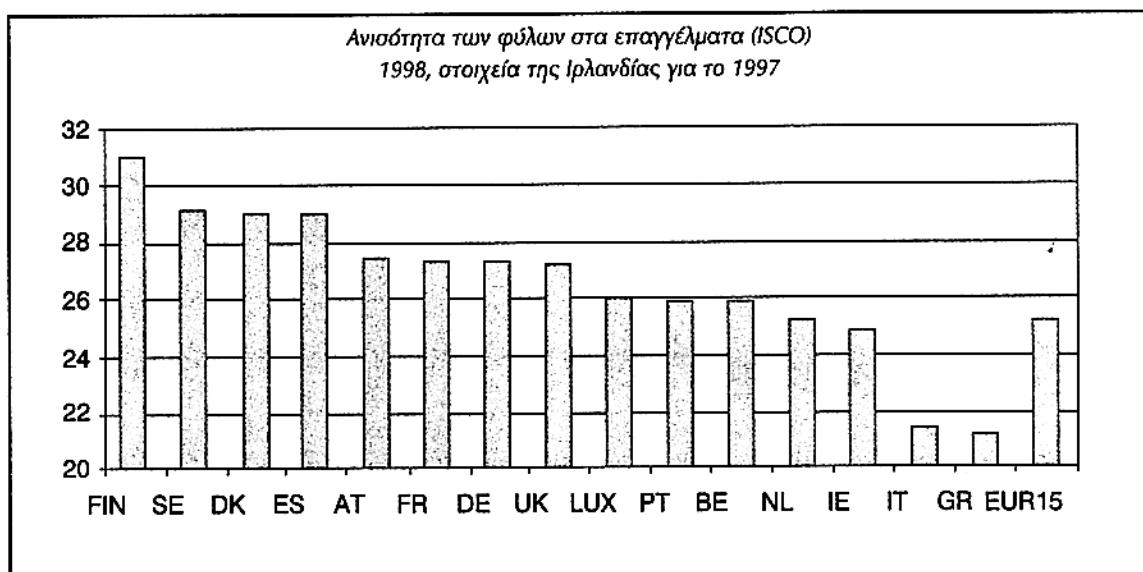
4. Ο διαχωρισμός γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας παραμένει ένα κύριο πρόβλημα για την ΕΕ, ακόμη και στις χώρες εκείνες όπου οι γυναίκες έχουν επιτύχει υψηλά ποσοστά απασχόλησης (πίνακας 3). Ο δείκτης για την ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών² δείχνει ότι τρεις χώρες (Φινλανδία, Σουηδία και Δανία) με σχετικά υψηλά ποσοστά απασχόλησης των γυναικών διαθέτουν ιδιαίτερα διαχωρισμένες επαγγελματικές δομές.

¹ Συγκριτικός δείκτης: τα ποσοστά απασχόλησης γυναικών και ανδρών συγκρίνονται ανάλογα με την απουσία ή παρουσία παιδιών ηλικίας 0-5 ετών. Όσο περισσότερο προσεγγίζει η τιμή του δείκτη στο 1 τόσο περισσότερο ομοιάζει ο αντίκτυπος της ύπαρξης παιδιών στα ποσοστά απασχόλησης για γυναίκες και άνδρες. Οι τιμές που ξεπερνούν το 1 υποδεικνύουν ότι ο αντίκτυπος της ύπαρξης παιδιών στις γυναίκες μείωσε την αλλαγή της απασχόλησης σε σχέση με την εμπειρία των ανδρών.

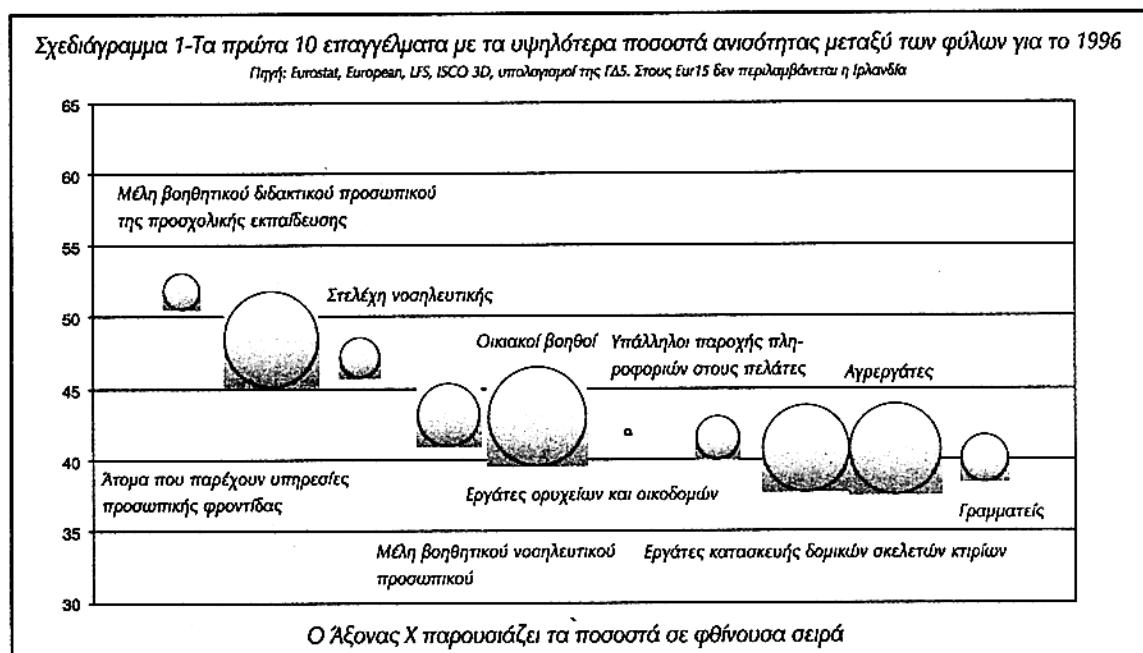
² Δείκτης διαχωρισμού: Υπολογίζεται ένα εθνικό ποσοστό απασχόλησης για γυναίκες και άνδρες και αυτό το μέσο ποσοστό εφαρμόζεται έπειτα σε κάθε επάγγελμα. Ο εθνικός μέσος όρος που εφαρμόζεται αντιπροσωπεύει τον αριθμό των γυναικών (ή ανδρών) που θα εργάζονταν στο επάγγελμα αυτό εάν το σύνολο των γυναικών/ανδρών εργαζομένων ήταν ισότιμα κατανεμημένο σε όλους τους κλάδους, π.χ. εάν οι γυναίκες ανέρχονται στο 40% του συνόλου των εργαζομένων σε δεδομένη χώρα τότε η σύγκριση σε κάθε κλάδο θα ήταν μεταξύ του παραπρούμενου ποσοστού και του εθνικού μέσου ποσοστού 40%. Εάν δλες αυτές οι διαφορές προστεθούν (αγνοώντας τα θετικά ή αρνητικά σημεία) σε όλη την οικονομία μπορούμε τότε να έχουμε μια συνολική αναλογία ατόμων που προσλαμβάνονται πάνω από την ισορροπία που προτείνεται από τα εθνικά μέσα ποσοστά απασχόλησης, π.χ. ένα συνολικό ποσοστό ανισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αυτή η ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών παρουσιάζεται τότε ως ποσοστό συνολικής απασχόλησης για να δημιουργηθεί ένας δείκτης ανισότητας ή διαχωρισμού μεταξύ των ανδρών και των γυναικών.

Πρόσφατα στοιχεία σχετικά με τον οριζόντιο διαχωρισμό παρουσιάζονται στο διάγραμμα 1 και δείχνουν, σε επίπεδο ΕΕ, τα δέκα επαγγέλματα με το υψηλότερο ποσοστό άνισης εκπροσώπησης των δύο φύλων. Το μέγεθος των κυκλικών σχημάτων αντιστοιχεί στον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων. Στο διάγραμμα καταδεικνύεται η κυριαρχία των γυναικών σε επαγγέλματα παροχής φροντίδας και η κυριαρχία των ανδρών σε επαγγέλματα του κατασκευαστικού και του γεωργικού τομέα.

Πίνακας 3

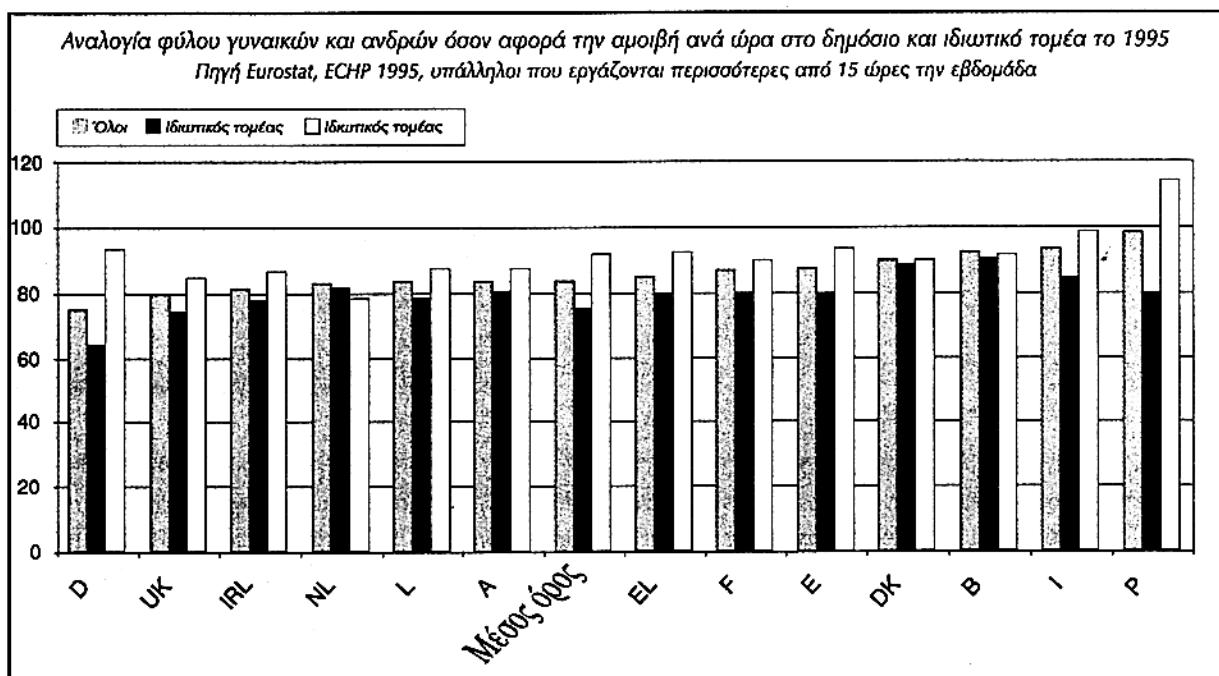
Σχεδιάγραμμα 1

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

5. Η αμοιβή των γυναικών είναι μικρότερη από αυτήν των ανδρών, για ίδια και ίσης αξίας εργασία. Η διαφορά στις αμοιβές είναι μεγαλύτερη στον ιδιωτικό (25%) απ' ότι στο δημόσιο τομέα (9%). Διαρθρωτικοί παράγοντες, όπως ηλικία, επάγγελμα και τομέας δραστηριοτήτων δεν συμβάλλουν στη μείωση της διαφοράς στις αμοιβές. Εξακολουθεί να υπάρχει μια διαφορά της τάξης του 15% στις μέσες αμοιβές (πίνακας 4).

Πίνακας 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Παρ' ότι σημειώθηκε σταθερή πρόοδος όσον αφορά την εκπροσώπηση γυναικών στους φορείς λήψης αποφάσεων στα θεσμικά δργανα της ΕΕ, από την ετήσια έκθεση του 1999 για τις ίνες ευκαιρίες στην ΕΕ διαπιστώνεται μια δυσανάλογη υποεκπροσώπηση των γυναικών στη λήψη πολιτικών αποφάσεων στην ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία του στρατηγικού στόχου 2 "Ιση συμμετοχή και εκπροσώπηση".

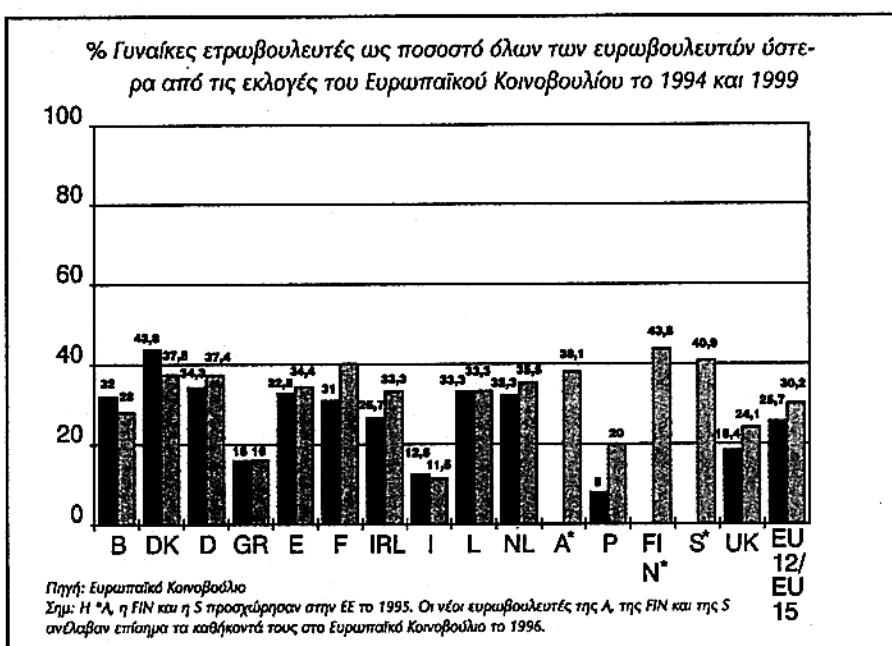
Εκπροσώπηση των γυναικών στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο (τέλος του 1999).

Από το 1995 και ύστερα, το 25% των μελών της Επιτροπής είναι γυναίκες. Από τους Γενικούς Διευθυντές της Επιτροπής, το 2,8% είναι γυναίκες. Έως το 1999, δεν υπήρξε ποτέ γυναίκα δικαστής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Σήμερα, ύστερα από τους διορισμούς του 1999, το 6,6% είναι γυναίκες. Το 1999 διορίστηκε και δεύτερη γυναίκα ως μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ανεβάζοντας έτσι το ποσοστό των γυναικών στο 13,3%.

Οι γυναίκες στις εκλογές του 1999 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Από το 1984 και ύστερα, η εκπροσώπηση των γυναικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αυξάνεται συνεχώς. Ακόμη δύμας και σήμερα, με ποσοστό 30,2%, οι γυναίκες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (κοινοβουλευτική περίοδος 1999-2004).

Πίνακας 1

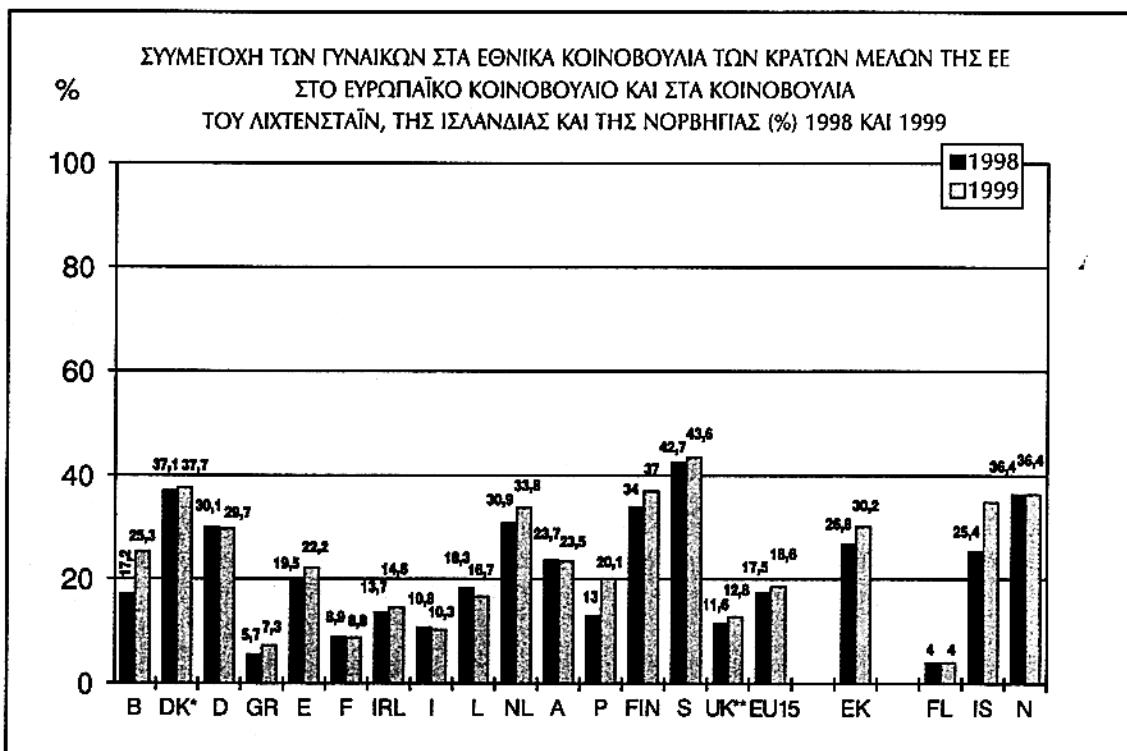

Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την περίοδο 1999-2001 είναι γυναίκα. Το 7% των αντιπροέδρων είναι γυναίκες, δύος επίσης και το 29% των προέδρων των μόνιμων επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το 1999, το μέσο ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια στην ΕΕ ήταν 18,6%. Με τη χρήση συγκρίσιμων μεθόδων για τη συλλογή στοιχείων, διαπιστώθηκε ότι η αύξηση του ετήσιου ποσοστού αλλαγής όσον αφορά τη συμμετοχή των γυναικών ήταν μικρή μεν αλλά σταθερή. Αυξήθηκε από 0,6% την περίοδο 1997-1998 σε πάνω από 1% την περίοδο 1998-1999.

Πίνακας 2

Πηγή: FrauenComputerZentrum Berlin and Deuce. Στοιχεία για το 1998 ενημερωμένα τον Ιούνιο του 1998· στοιχεία για D και S ενημερωμένα το Σεπτέμβριο του 1998.

Στοιχεία του 1999 ενημερωμένα τον Ιούνιο. Στοιχεία για E, F, IRL, P, A και UK ενημερωμένα το Νοέμβριο.

Σημ.: DK: Τα στοιχεία για την Κάτω Βουλή δεν συμπεριλαμβάνουν 4 μέλη που εκλέχθηκαν στη Γροιλανδία και στις Νήσους Φερδε. UK (1999 στοιχεία) Μια κενή έδρα.

Οι γυναίκες στις εθνικές κυβερνήσεις

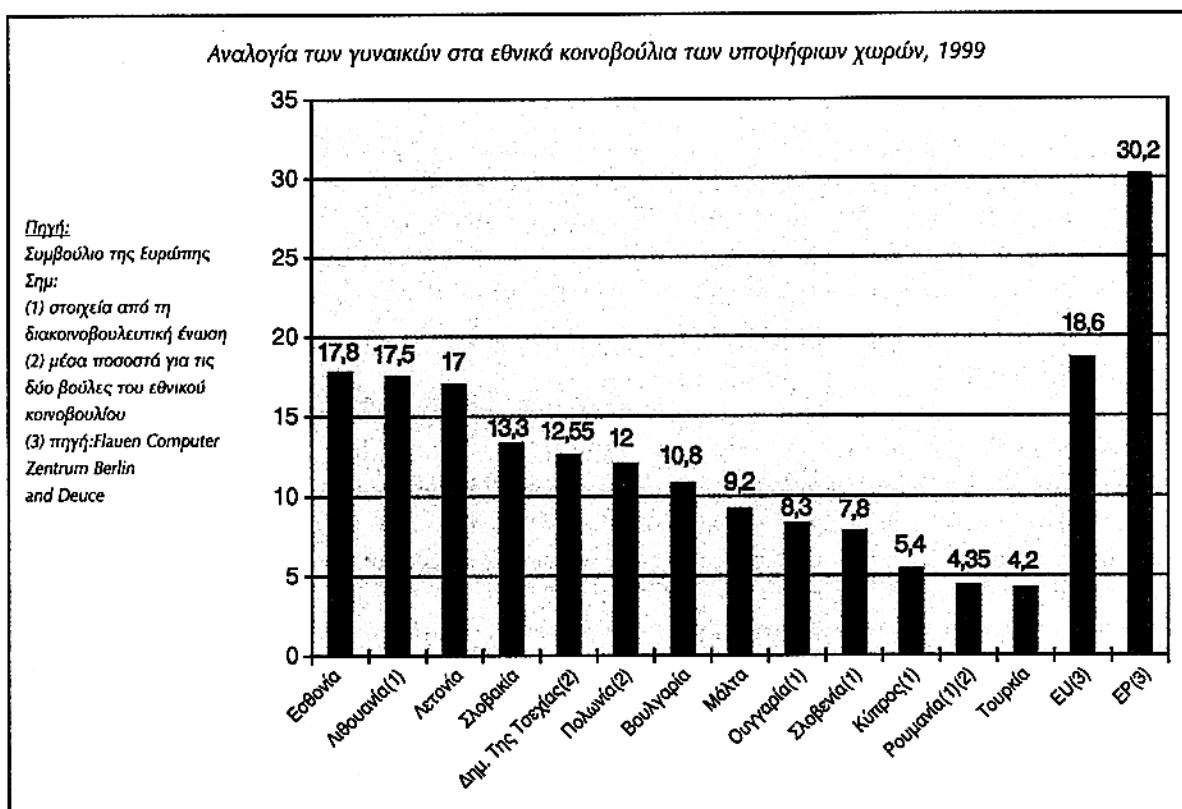
Η αύξηση του αριθμού των γυναικών που συμμετέχουν στις εθνικές κυβερνήσεις είναι πολύ σημαντική και αποτελεί προϊόν της νέας πολιτικής σκέψης όσον αφορά την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το ποσοστό γυναικών που είναι μέλη υπουργικών συμβούλιων (υπουργοί και υφυπουργοί) αυξήθηκε από 21,9% σε 24,1% (1998-1999). Στο Βέλγιο, τη Φινλανδία και την Ισλανδία, η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στα κοινοβούλια συνοδεύτηκε από την αύξηση του ποσοστού των γυναικών στις κυβερνήσεις αυτών των κρατών. Στην Πορτογαλία, το ποσοστό συμμετοχής γυναικών στην κυβέρνηση παρουσίασε ελαφρά μείωση. Στη Σουηδία, οι γυναίκες αποτελούν την πλειοψηφία στην κυβέρνηση (52,6%). Ο συνδυασμός διακομματικών σχηματισμών, ποσοστώσεων και εναλλαγής γυναικών και ανδρών στα φημοδελτια εξηγεί εν μέρει την ίση εκπροσώπηση των γυναικών στην κυβέρνηση της Σουηδίας.

Στο περιφερειακό επίπεδο λήψης πολιτικών αποφάσεων, η ταχεία πρόσδοση που σημειώθηκε κατά την τελευταία δεκαετία έχει μάλλον εδραιωθεί, παρ' ότι τα συνολικά ποσοστά προόδου είναι χαμηλότερα. Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών σε περιφερειακά κοινοβούλια αυξήθηκε κατά 1,1%, από 27,8% σε 28,9% (1998-1999), ενώ στις περιφερειακές κυβερνήσεις παρέμεινε ίδιο, στο 24,5%. Με μια προσεκτικότερη παρατήρηση διαπιστώνονται διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, με μειώσεις (γερμανικά κρατίδια) και αυξήσεις (βελγικές περιφέρειες).

Οι γυναίκες στα κοινοβούλια των υποψήφιων χωρών

Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για την εκπροσώπηση των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια των 13 υποψήφιων χωρών συλλέχθηκαν και δημοσιεύτηκαν από το Συμβούλιο της Ευρώπης το Δεκέμβριο του 19991 και δείχνουν μεγάλες διαφορές μεταξύ αυτών των χωρών. Το μέσο ποσοστό εκπροσώπησης των γυναικών στα εθνικά κοινοβούλια ανέρχεται σε 10,5%. Το ποσοστό αυτό είναι σαφώς κάτω του μέσου όρου της ΕΕ (18,6%), το οποίο ξεπερνούν μόνο η Λιθουανία και η Εσθονία. Είναι λυπηρό ότι π.χ. το 1980 στην Ουγγαρία το ποσοστό των γυναικών στο εθνικό κοινοβούλιο ήταν 30% ενώ σήμερα είναι μόνο 8%. Παρόμοιες τάσεις παρατηρούνται και σε άλλες υποψήφιες χώρες.

Πίνακας 3

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί του προγράμματος που αναφέρεται στην κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2001-2005)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η γενική στρατηγική της Κοινότητας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει μακρόχρονη δέσμευση να προσέχει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, η οποία προβλεπόταν ήδη στη συνθήκη του 1957, στις οδηγίες και στη νομολογία. Το κοινοτικό νομικό πλαίσιο εξασφαλίζει ότι οι γυναίκες και οι άνδρες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και έχει αναληφθεί ευρύ φάσμα δράσης σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Όμως η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να υπονομεύεται από το γεγονός ότι οι γυναίκες και οι άνδρες δεν έχουν ίσα δικαιώματα στην πράξη και η υποεκπροσώπηση των γυναικών καθώς και η βία σε βάρος τους δείχνουν ότι υπάρχει διαρθρωτική ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η Επιτροπή προτείνει μια νέα προσέγγιση για την προσγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών με ένα πρόγραμμα πλαισίου που να καλύπτει όλες τις κοινοτικές πολιτικές τις σχεδιασμένες για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το πρόγραμμα πλαισίου θα συμπληρωθεί με ένα πρόγραμμα υποστήριξης το οποίο θα αναπτύξει τις απαραίτητες οριζόντιες δραστηριότητες και θα βελτιώσει τον συντονισμό των δραστηριοτήτων των σχετικών με θέματα φύλου στους διαφόρους τομείς πολιτικής, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η συνοχή και η ανάπτυξη συνέργειας.

Αυτή η πρόταση απόφασης καλύπτει το πρόγραμμα υποστήριξης. Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012.

Τομείς παρέμβασης της στρατηγικής πλαισίου

Η Επιτροπή έχει προσδιορίσει πέντε αλληλοσχετιζόμενους τομείς παρέμβασης για τη στρατηγική πλαισίο. Εντός

αυτών θα επιδιωχθούν λειτουργικοί στόχοι για τη χάραξη της πορείας προς την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών κατά τα επόμενα πέντε έτη. Μέσω της στρατηγικής πλαισίου όλες οι κοινοτικές πρωτοβουλίες σχετικά με θέματα φύλου θα συνδέονται ρητά με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς παρέμβασης: οικονομική ζωή, ίση συμμετοχή και εκπροσώπηση, κοινωνικά δικαιώματα, καθημερινή ζωή, ρόλοι φύλων και στερεότυπα.

Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η διάσταση του φύλου στις εξωτερικές σχέσεις της Κοινότητας και η ανάπτυξη πολιτικών συνεργασίας είναι οριζόντια θέματα που θα υπεισέρχονται σε όλους τους τομείς παρέμβασης της στρατηγικής πλαισίου.

Για ν' αναπτυχθούν οι οριζόντιες και συντονιστικές δράσεις (όπως δικτύωση, αύξηση της ευαισθητοποίησης, εργαλεία ανάλυσης και εκτίμησης, παρακολούθηση, σύνταξη εκθέσεων και αξιολόγηση) που απαιτούνται για την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής πλαισίου, η Επιτροπή προτείνει ένα πρόγραμμα υποστήριξης.

Στόχοι του προγράμματος υποστήριξης

Το πρόγραμμα υποστήριξης θα συντονίζει, υποστηρίζει και χρηματοδοτεί οριζόντιες και συντονιστικές δραστηριότητες για την επίτευξη των στόχων της σφαιρικής στρατηγικής πλαισίου για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Το πρόγραμμα θα έχει τους ακόλουθους στόχους:

- α) να προάγει και να διαδώσει τις αξίες και τις μεθόδους πρακτικής που προϋποθέτει η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

β) να βελτιώσει την κατανόηση θεμάτων που αφορούν τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις φύλου καθορίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν διακρίσεις και την έκταση αυτών και αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα της κάθε πολιτικής και πρακτικής.

γ) να αναπτύξει την ικανότητα των κύριων συντελεστών (ανεξάρτητοι φορείς αρμόδιοι για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, κοινωνικοί εταίροι και μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιαίτερα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) για την αποτελεσματική προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδιαίτερα με την υποστήριξη της ανταλλαγής πληροφοριών και καλής πρακτικής και τη δικτύωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πρόγραμμα υποστήριξης θα εντάξει τη διάσταση των δύο φύλων σε όλες τις πολιτικές και θα χρησιμοποιήσει το δυναμικό τους για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Δράσεις

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το πρόγραμμα θα χρησιμοποιήσει αποτελεσματικά τις υφιστάμενες πράξεις και μέσα και θα αναπτύξει νέα. Τρία κύρια σκέλη δράσης έχουν προσδιορισθεί και θα διεξαχθούν ταυτόχρονα:

Σκέλος 1: Αύξηση της ευαισθητοποίησης

Ο τομέας αυτός θα εστιάζεται στην προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών ως ευρωπαϊκής αξίας και στη δημοσιότητα των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Περιλαμβάνει ανακοινώσεις, δημοσιεύσεις, εκστρατείες πληροφόρησης, συνέδρια και εκδηλώσεις για την υποστήριξη της ισχύος και της εφαρμογής της νομοθεσίας και της πολιτικής στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Για την επίδραση της κοινής γνώμης γενικά, το πρόγραμμα θα συγκεντρώνεται στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των υπεύθυνων για τη διαμόρφωση γνώμης.

Αυτές οι δράσεις θα προβληθούν στη διάρκεια μιας ευρωπαϊκής εβδομάδας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών η οποία θα διεξαχθεί ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη μέλη. Όλες οι εκδηλώσεις θα εστιάζονται σε ένα ιδιαίτερο θέμα, το οποίο πρόκειται να επιλεγεί σε συνεργασία με την επιτροπή για την υποστήριξη του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 6 της απόφασης.

Προβλέπεται επίσης η απονομή ετήσιου ευρωπαϊκού βραβείου για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών έτσι ώστε να ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις να αναλαμβάνουν δράση για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Σκέλος 2: Ανάλυση και αξιολόγηση παραγόντων και πολιτικών σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Αυτό το σκέλος θα συμπεριλαμβάνει την κατανόηση θεμάτων σχετικών με την ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών καθορίζοντας τις περιπτώσεις ύπαρξης ανισότητας και την έκταση αυτής και αξιολογώντας τη νομοθεσία, τις πολιτικές, τις μεθόδους πρακτικής και τις κοινωνικές διαφρωσεις που έχουν αντίκτυπο στην ανισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (εκτίμηση του αντίκτυπου από άποψη φύλου). Θα συνεπάγεται συλλογή περαιτέρω στατιστικών στοιχείων, ανάπτυξη σημείων αναφοράς και δεικτών για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και ανάλυση και αξιολόγηση των σχετικών πολιτικών καθώς και πραγματική διάδοση των διδαγμάτων αυτής της διαδικασίας.

Όσον αφορά το στρατηγικό στόχο της προαγωγής της ισότητας στην οικονομική ζωή, το πρόγραμμα υποστήριξης θα χρησιμοποιεί τους δείκτες που ήδη έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της στρατηγικής για την απασχόληση και θα παρέχει υποστήριξη έτσι ώστε να συμπληρώνονται αυτοί και να χρησιμοποιούνται τακτικά. Οι στόχοι και τα σημεία αναφοράς που καθόρισε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Λισσαβόνα θα παρακολουθούνται τακτικά. Η Επιτροπή θα καταρτίζει τακτικά εκθέσεις χρησιμοποιώντας τους δείκτες που ανέπτυξε το Συμβούλιο στους τομείς λήψης αποφάσεων και συνδυασμού επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και θα αναπτύσσει δείκτες και σημεία αναφοράς για τους άλλους τομείς παρέμβασης.

Αυτό το σκέλος θα προβλέπει επίσης την δυνατότητα, εφόσον είναι απαραίτητο, χρηματοδότησης ευρωπαϊκών δικτύων εμπειρογνωμόνων που ασκούν δράση στους διαφόρους τομείς κλειδιά τους οποίους αφορά η στρατηγική πλαίσιο έτσι ώστε να τα καταστήσει ικανά να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην περαιτέρω ανάπτυξη ευρωπαϊκής πολιτικής για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι ομάδες εμπειρογνωμόνων θα είναι ανοικτές στη συμμετοχή εμπειρογνωμόνων από υπουργίες χώρες.

Σκέλος 3: Ενίσχυση της ικανότητας των κύριων συντελεστών για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών

a) Ενίσχυση της συνεργασίας με τα κράτη μέλη

Η Επιτροπή θα εφαρμόσει αυτό το πρόγραμμα σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και μια ποικιλία κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων. Αυτό θα προϋποθέτει την υποστήριξη της διακρατικής ανταλλαγής καλής πρακτικής μεταξύ των κεντρικών παραγόντων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και πληροφοριών σχετικά με

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

πειραματισμούς που λαμβάνουν ήδη χώρα στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή θα οργανώνει συνεδρίαση μία φορά το χρόνο με τη συμμετοχή ανώτατων υπαλλήλων των κρατών μελών που να είναι αρμόδιοι για την ένταξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην κάθε πολιτική.

β) Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και τις ΜΚΟ σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προηγούμενα κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες απέδειξαν την ανάγκη κινητοποίησης των κύριων οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων.

Η συνθήκη του Άμστερνταμ αναβάθμισε το ρόλο του κοινωνικού διαλόγου προσδιδόντας σημαντικές αρμοδιότητες και εξουσίες στους κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ενθαρρύνει τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων στην προσγραφή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις είναι σημαντικό στοιχείο της κοινωνίας των πολιτών και κύριοι παράγοντες στην προώθηση μιας δημοκρατίας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι υφιστάμενες μορφές συνεργασίας και εταιρικών σχέσεων μεταξύ Επιτροπής και ΜΚΟ θα αποτελέσουν τη βάση για τη διεύρυνση του διαλόγου και τη βελτίωση της αμοιβαίας πληροφόρησης και ανταλλαγής της βέλτιστης πρακτικής όσον αφορά τις εκδηλώσεις και τις πολιτικές για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Θα ενθαρρυνθεί η συνεργασία με διεθνείς οργανώσεις για την οικοδόμηση επάνω στην εμπειρία αυτών των οργανώσεων και προς αποφυγή της αλληλοκάλυψης ενεργειών.

Πληροφόρηση, αναφορά και αξιολόγηση

Το πρόγραμμα υποστήριξης θα συνοδεύεται από μια ενσωματωμένη στρατηγική πληροφόρησης, με τη χρήση μιας σελίδας στο Internet για την πληροφόρηση σχετικά με τη γενική εφαρμογή της στρατηγικής πλαισίου, τη δημοσίευση μελετών και τη χρηματοδότηση ομάδων εμπειρογνωμόνων.

Η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής πλαισίου και θα καταρτίζει τακτικά εκθέσεις σχετικά με αυτό. Προς το σκοπό αυτό, η ετήσια έκθεση σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής πλαισίου και του προγράμματος υποστήριξης, καθώς και σχετικά με τις εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο.

Η έκθεση θα περιλαμβάνει επίσης συστάσεις για την επανεστίαση των στρατηγικών και των δραστηριοτήτων κατά τις επόμενες φάσεις προγραμματισμού.

Κάθε έτος, η Επιτροπή θα εκδίδει το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας, το οποίο θα περιλαμβάνει τις δράσεις προτεραιότητας που θα λαμβάνουν χώρα κατά το συγκεκριμένο έτος. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης της στρατηγικής πλαισίου και του προγράμματος έως το Δεκέμβριο του 2003. Η έκθεση θα διαβιβασθεί στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Κατά το τέλος του τέταρτου έτους εφαρμογής του προγράμματος, η Επιτροπή θα ανακοινώσει εκ των πρότερων τις προθέσεις της για τη συνέχιση της πολιτικής της περί ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών μετά τη λήξη της ισχύος της στρατηγικής πλαισίου. Μια τελική έκθεση αξιολόγησης της στρατηγικής πλαισίου και του προγράμματος υποστήριξης θα εγκριθεί από την Επιτροπή έως το τέλος του Δεκεμβρίου 2006 και θα διαβιβασθεί στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Επικουρικότητα και συμπληρωματικότητα

Παρότι τα κράτη μέλη, οι χώρες του ΕΟΧ και οι υποψήφιες χώρες προσπαθούν να προάγουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, υφίστανται ακόμη μεγάλες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή αυτής. Αυτό ισχύει όσον αφορά τη νομοθεσία, τους θεσμούς μηχανισμούς, τις ειδικές πολιτικές (π.χ. θετική δράση) και την ευαισθητοποίηση του κοινού. Προηγούμενα προγράμματα και πρωτοβουλίες σε κοινοτικό επίπεδο βοήθησαν τα κράτη μέλη και τις ΜΚΟ να αναπτύξουν αποτελεσματικότερες πολιτικές για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος υποστήριξης θα αυξηθεί από την ικανότητά του διεύρυνσης του γενικού αντίκτυπου, του προφίλ και της φήμης της κοινωνικής πολιτικής για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η Κοινότητα εντούτοις δεν προτίθεται να διεξάγει δραστηριότητες οι οποίες, λόγω της φύσης ή της έκτασής τους, μπορούν να εκτελεσθούν καλύτερα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφόρων κοινοτικών δράσεων και μεταξύ του προγράμματος πλαισίου και των δραστηριοτήτων των κρατών μελών είναι απαραίτητη για την αποφυγή της αλληλοεπικάλυψης¹ και για την εξαγωγή του μέγιστου οφέλους από τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα.

Η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια μεταξύ του προγράμματος πλαισίου και των εθνικών δράσεων ή σχεδίων για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών θα εξασφαλίζεται με την ανάπτυξη κατάλληλων μηχανισμών συνεργασίας. Η συμβουλευτική επιτροπή για την ισότητα ευκαιριών για τις γυναίκες και τους άνδρες θα διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε αυτό το θέμα.

Συνεργασία με τρίτες χώρες

Στα πλαίσια της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) και της στρατηγικής προ της προσχώρησης, τα κοινοτικά προγράμματα είναι ανοικτά σε όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες της ΕΖΕΣ που συμμετέχουν στον ΕΟΧ και υποψήφιες για ένταξη χώρες. Οι χώρες της ΕΖΕΣ που συμμετέχουν στον ΕΟΧ και οι υποψήφιες χώρες θα έχουν, στο μέτρο του δυνατού, την ίδια μεταχείριση με τους εταίρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τους δρους των αντίστοιχων συμφωνιών τους.

¹ Για παράδειγμα το κοινοτικό πρόγραμμα για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001-2006), τα προγράμματα κοινοτικών πρωτοβουλιών, τα διαφθρωτικά ταμεία, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, το πέμπτο πρόγραμμα πλαισίου "Έρευνα και Ανάπτυξη", διλα προγράμματα της Ένωσης και της Κοινότητας όπως, Socrates, LEONARDO ,YOUTH.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί του προγράμματος που αναφέρεται στην κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2001-2005)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη,
τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
και ιδίως το άρθρο 13,
την πρόταση της Επιτροπής¹,
τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,
τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,
τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴,

Εκπιμώντας τα εξής:

- (1) Η αρχή της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών είναι θεμελιώδης αρχή του κοινοτικού δικαίου και οι οδηγίες και λοιπές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της αρχής αυτής διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της κατάστασης των γυναικών.
- (2) Η εμπειρία της δράσης σε κοινοτικό επίπεδο έδειξε ότι η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην πράξη απαιτεί συνδυασμό μέτρων, και ιδιαίτερα νομοθεσίας και πρακτικής δράσης σχεδιασμένων έτοις ώστε να ενισχύονται αμοιβαία.
- (3) Η συνεχίζοντας ύπαρξη των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών δικαιολογεί τη συνέχιση και την επίταση της κοινοτικής δράσης στον τομέα αυτό.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του σχε-

τικά με την ενδιάμεση έκθεση που αφορά την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου προγράμματος κοινοτικής δράσης σχετικά με την ισότητα ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών (1996-2000)⁵, ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για πέμπτο πρόγραμμα δράσης.

- (5) Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα συμπεράσματά του της 22ας Οκτωβρίου 1999, τόνισε τη σημασία ενός νέου προγράμματος δράσης για την προαγωγή της ισότητας για τις γυναίκες και τους άνδρες.
- (6) Η νέα κοινοτική στρατηγική για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών⁶ ενσωματώνεται σε μια στρατηγική πλαίσιο που περιλαμβάνει όλες τις κοινοτικές πολιτικές για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στο παρόν πρόγραμμα το οποίο θα προβλέψει τη δομή για τις οριζόντιες και συντονιστικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της συνοχής και για την ανάπτυξη συνέργειας όσον αφορά τις δραστηριότητες που συνδέονται με θέματα των δύο φύλων όλων των πολιτικών της Κοινότητας.
- (7) Για να ενισχυθεί η προστιθέμενη αξία της κοινοτικής δράσης, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρέπει να εξασφαλίσει, σε όλα τα επίπεδα, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο αυτής της απόφασης και άλλων σχετικών κοινοτικών πολιτικών, πράξεων και δράσεων, ιδιαίτερα εκείνων που καλύπτονται από τα άρθρα 125 έως 130 της συνθήκης σχετικά με μια συντονισμένη στρατηγική απασχόλησης και χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.
- (8) Είναι απαραίτητο για την επιτυχία κάθε κοινοτικής δράσης να παρακολουθούνται και να αξιολογού-

¹ ΕΕ C

² ΕΕ C

³ ΕΕ C

⁴ ΕΕ C

⁵ A4-0194/1999 - PE 230.041/τελικό,

ΕΕ C 279, 1.10.1999, σ. 88.

⁶ COM(2000) 335 τελικό.

νται τα αποτελέσματα σε σχέση με τους στόχους.

(9) Σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου 1999/468/EK της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων δισκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁷ τα μέτρα εφαρμογής της παρούσας απόφασης θα πρέπει να θεσπίζονται με τη διαδικασία συμβουλευτικής επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης.

(10) Πρέπει να προβλεφθεί το άνοιγμα του παρόντος προγράμματος στις υποψήφιες χώρες της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης, σύμφωνα με τους δρους που καθιερώνονται στις ευρωπαϊκές συμφωνίες, στα πρόσθετα πρωτόκολλά τους και στις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης της Κύπρου, της Μάλτας και της Τουρκίας, με χρηματο-

δότηση από πρόσθετα κονδύλια σύμφωνα με τις διαδικασίες που συμφωνήθηκαν με αυτές τις χώρες.

(11) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της συνθήκης, οι στόχοι της δράσης που προτείνεται από την Κοινότητα για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μελη λόγω, μεταξύ άλλων, της ανάγκης για πολυμερείς εταιρικές σχέσεις, διακρατική ανταλλαγή πληρα�οριών και κοινοτικής εμβέλειας διάδοση της καλής πρακτικής και συνεπώς μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο. Η παρούσα απόφαση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την επίτευξη αυτών των στόχων και δεν υπερβαίνει ότι είναι απαραίτητο για τον σκοπό αυτό,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Καθιέρωση ενός προγράμματος

Η παρούσα απόφαση καθιερώνει ένα πρόγραμμα για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, στο εξής καλούμενο «το πρόγραμμα» για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2001 έως 31ης Δεκεμβρίου 2005.

Άρθρο 2

Αρχές

1. Το πρόγραμμα αφορά τη συνολική στρατηγική της Κοινότητας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, η οποία καλύπτει όλες τις κοινοτικές πολιτικές που είναι σχεδιασμένες για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών ενσωμάτωσης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και των ειδικών δράσεων που απευθύνονται στις γυναίκες.

2. Το πρόγραμμα συντονίζει, υποστηρίζει και χρηματοδοτεί οριζόντιες και συντονιστικές δραστηριότητες στους τομείς παρέμβασης της κοινοτικής στρατηγικής για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αυτοί είναι: οικονομική ζωή, ίση συμμετοχή και εκπροσώπηση, κοινωνι-

κά δικαιώματα, καθημερινή ζωή, ρόλοι των δύο φύλων και στερεότυπα. Η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στη διεύρυνση της Κοινότητας, καθώς και η διάσταση του φύλου στις κοινοτικές εξωτερικές σχέσεις και στην αναπτυξιακή συνεργασία είναι οριζόντια θέματα τα οποία θα υπεισέρχονται σε όλους τους τομείς παρέμβασης της στρατηγικής πλαισίου.

Άρθρο 3

Στόχοι

Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους στόχους:

- (α) να προάγει και να διαδώσει τις αξίες και τις πρακτικές που προϋποθέτει η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- (β) να βελτιώσει την κατανόηση θεμάτων που αφορούν τις άμεσες και έμμεσες διακρίσεις φύλου καθορίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν διακρίσεις και την έκταση αυτών και αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα κάθε πολιτικής και πρακτικής,
- (γ) να αναπτύξει την ικανότητα των κύριων συντελεστών (ανεξάρτητοι φορείς αρμόδιοι για την προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, κοινωνικοί εταίροι και μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιαίτερα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) για την αποτελεσματική προ-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

αγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδιαίτερα με την υποστήριξη της ανταλλαγής πληροφοριών και καλής πρακτικής και τη δικτύωση σε κοινοτικό επίπεδο.

Άρθρο 4

Κοινοτικές δράσεις

1. Για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3, πρέπει να πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες δράσεις σε διακρατικό πλαίσιο:

(α) Αύξηση της ευαισθητοποίησης:

Κατά πρώτον δίνοντας έμφαση στην κοινοτική διάσταση της προσαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και καθιστώντας γνωστά τα αποτελέσματα του προγράμματος, ιδιαίτερα μέσω δημοσιεύσεων, εκστρατειών πληροφόρησης και εκδηλώσεων.

(β) Ανάλυση και αξιολόγηση:

Ανάλυση παραγόντων και πολιτικών που έχουν σχέση με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών, μελετών, εκτιμήσεων αντίκτυπου των θεμάτων φύλου, μέσων και μηχανισμών, ανάπτυξης δεικτών και σημείων αναφοράς και πραγματικής διάδοσης των αποτελεσμάτων. Αυτό επίσης θα περιλαμβάνει την παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα, με την αξιολόγηση της νομοθεσίας και της πρακτικής έτσι ώστε να εκτιμηθεί ο αντίκτυπός και η αποτελεσματικότητά τους.

(γ) Οικοδόμηση ικανοτήτων:

Διακρατική συνεργασία μεταξύ των κύριων συντελεστών μέσω της προσαγωγής της δικτύωσης και της ανταλλαγής εμπειριών σε κοινοτικό επίπεδο μεταξύ εθνικών αρχών, κοινωνικών εταίρων και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

2. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των δράσεων που περιγράφονται στην παράγραφο 1 παρατίθενται στο παράρτημα.

Άρθρο 5

Εφαρμογή του προγράμματος και συνεργασία με τα κράτη μέλη

1. Η Επιτροπή:

- (α) εξασφαλίζει την εφαρμογή των κοινοτικών δράσεων που καλύπτονται από το πρόγραμμα σύμφωνα με το παράρτημα·
(β) προβαίνει σε τακτική ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη

της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 6, με τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων σε κοινοτικό επίπεδο και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις σχετικά με την εφαρμογή και τη συνέχιση του προγράμματος και τους προσανατολισμούς της σχετικής πολιτικής·

(γ) προδίγει δραστήριες εταιρικές σχέσεις και το διάλογο μεταξύ όλων των εταίρων που υπεισέρχονται στο πρόγραμμα, μεταξύ άλλων για να ενθαρρύνει μια ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση της προσαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

2. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ώστε:

- (α) να προάγει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών στο πρόγραμμα·
(β) να εξασφαλίζει τη διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του προγράμματος·
(γ) να φροντίζει για την κατάλληλη πληροφόρηση, δημοσιότητα και συνέχιση δύσον αφορά τις δράσεις που υποστηρίζονται από αυτό το πρόγραμμα.

Άρθρο 6

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή αποτελουμένη από εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρευόμενη από τον εκπρόσωπο της Επιτροπής (στο εξής αποκαλούμενη «η επιτροπή»).

2. Όπου γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία της επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 3 της απόφασης 1999/468/EK, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 της εν λόγω απόφασης.

3. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής διαβουλεύεται με την επιτροπή ιδιαίτερα σχετικά με τα εξής:

- (α) τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του προγράμματος·
(β) τους ετήσιους προϋπολογισμούς και την κατανομή της χρηματοδότησης μεταξύ των μέτρων·
(γ) το ετήσιο χρονοδιάγραμμα εργασίας για την εφαρμογή των δράσεων του προγράμματος·
4. Ο εκπρόσωπος της Επιτροπής διαβουλεύεται με την επιτροπή επίσης σχετικά με άλλα θέματα δύσον αφορά την εφαρμογή αυτού του προγράμματος.

5. Για να εξασφαλισθεί η συνοχή και η συμπληρωματικότητα του προγράμματος με άλλα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 7, η Επιτροπή τηρεί την επιτροπή ενήμερη τακτικά με τις άλλες κοινοτικές δράσεις που συμβάλουν στην προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Εφόσον είναι απαραίτητο, η Επιτροπή καθιερώνει τακτική και διαφθωμένη συνεργασία μεταξύ αυτής της επιτροπής και των επιτροπών παρακολούθησης που έχουν καθιερωθεί για άλλες σχετικές πολιτικές, πράξεις και δράσεις.

Άρθρο 7

Συνοχή και συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει τη γενική συνοχή με τις άλλες πολιτικές, πράξεις και δράσεις της Ένωσης και της Κοινότητας, ιδιαίτερα καθιερώνοντας κατάλληλους μηχανισμούς για το συντονισμό των δραστηριοτήτων αυτού του προγράμματος με άλλες σχετικές δραστηριότητες ιδιαίτερα σχετικά με την έρευνα, την απασχόληση, τη μη διάκριση, την κοινωνική ένταξη, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την πολιτική για τη νεολαία, τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις, καθώς και με τον τομέα της διεύρυνσης και των εξωτερικών σχέσεων της Κοινότητας.
2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της δράσης που αναλαμβάνεται στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος και άλλων σχετικών δράσεων της Ένωσης και της Κοινότητας, ιδιαίτερα στα πλαίσια των διαφθωτικών ταμείων, της κοινοτικής πρωτοβουλίας EQUAL και του προγράμματος κοινοτικής δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων (2001-2006).
3. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίζουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δραστηριοτήτων στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος και εκείνων που διεξάγονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 8

Συμμετοχή χωρών ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, συνδεδεμένων χωρών της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης, Κύπρου, Μάλτας και Τουρκίας

Το παρόν πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή:

- (α) των χωρών ΕΖΕΣ/ΕΟΧ σύμφωνα με τους όρους που

καθορίζονται στη συμφωνία ΕΟΧ·

(β) των υποψηφίων χωρών της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης (XKAΕ) σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις ευρωπαϊκές συμφωνίες, στα πρόσθετα πρωτόκολλά τους και στις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης·

(γ) της Κύπρου, της Μάλτας και της Τουρκίας, που χρηματοδοτούνται με πρόσθετα κονδύλια σύμφωνα με τις διαδικασίες που πρόκειται να συμφωνηθούν με αυτές τις χώρες.

Άρθρο 9

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά αυτό το πρόγραμμα σε συνεργασία με την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 6.
2. Το πρόγραμμα αξιολογείται στα μέσα της διάρκειας εκτέλεσής του και στο τέλος αυτής από την Επιτροπή με τη βοήθεια ανεδάρτητων εμπειρογνωμόνων. Η αξιολόγηση θα εκτιμά το εύστοχο και την αποτελεσματικότητα των δράσεων που εφαρμόζονται για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2. Θα εξετάζει επίσης τον αντίκτυπο του προγράμματος ως συνόλου. Η αξιολόγηση θα εξετάζει επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της δράσης στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος και της δράσης που ασκείται στο πλαίσιο άλλων σχετικών κοινοτικών πολιτικών, πράξεων και δράσεων.
3. Η Επιτροπή υποβάλλει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2003 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.
4. Η Επιτροπή υποβάλλει τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο και του προγράμματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Άρθρο 10

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

I. ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το πρόγραμμα μπορεί να προβαίνει σε δράση σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

1) Οικονομική ζωή

Ο τομέας αφορά τα απομένοντα χάσματα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και τους τρόπους για την αντιμετώπιση τους. Οι στόχοι είναι να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών και να μειωθεί το ποσοστό ανεργίας μεταξύ των γυναικών, ο διαχωρισμός μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας και το χάσμα των αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

2) Ίση συμμετοχή και εκπροσώπηση

Ο τομέας αυτός αντιμετωπίζει την έλλειψη της συμμετοχής των γυναικών στα όργανα λήψης αποφάσεων. Οι δράσεις αφορούν στρατηγικές για την προώθηση των γυναικών στη λήψη πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων για δραστηριότητες στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων και της συνεργασίας για την ανάπτυξη.

3) Κοινωνικά δικαιώματα

Η αποτελεσματική ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών πρέπει να εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς πολιτικής οι οποίοι έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των γυναικών, όπως οι μεταφορές, η δημόσια υγεία και η καταπολέμηση των διακρίσεων για άλλους λόγους. Οι δράσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας ιδιαίτερα σχετικά με την κοινωνική προστασία στα θέματα της γονικής άδειας, της προστασίας της μητρότητας και του χρόνου εργασίας.

4) Καθημερινή ζωή

Ο τομέας αυτός αφορά την ενίσχυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών. Οι δράσεις θα προωθήσουν την αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών, θα ενισχύσουν τα δικαιώματα ισότητας ευκαιριών και θα εντείνουν την καταπολέμηση της βίας που έχει σχέση με το φύλο και της εμπορίας των γυναικών.

5) Ρόλοι των φύλων και στερεότυπα

Ο τομέας αφορά τα στερεότυπα των γυναικών και των ανδρών και την ανάγκη αλλαγής συμπεριφοράς, στάσης, κανόνων και αξιών που ορίζουν και επηρεάζουν τους ρόλους των δύο φύλων στην κοινωνία. Οι δράσεις καλύπτουν την ενσωμάτωση της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών ιδιαίτερα στις πολιτικές της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, του πολιτισμού, των επιστημών, των μέσων ενημέρωσης και του αθλητισμού.

II. ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΗΣ

Τα ακόλουθα μέτρα μπορούν να υποστηριχθούν από το πρόγραμμα, σε διακρατικό πλαίσιο:

Σκέλος 1 - Αύξηση της ευαισθητοποίησης:

- (1) Οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων και εκδηλώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (2) Οργάνωση μιας ευρωπαϊκής ομάδας ισότητας σε κοινοτικό επίπεδο και σε κάθε κράτος μέλος ταυτόχρονα με το ίδιο θέμα που να συντονίζεται από την Επιτροπή και να διευθύνεται από την αρμόδια αρχή σε κάθε κράτος μέλος.
- (3) Οργάνωση εκστρατειών πληροφόρησης με τα ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης και εκδηλώσεων για την υποστή-

ρική της διακρατικής ανταλλαγής πληροφοριών και του προσδιορισμού και της διάδοσης καλής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της απονομής ετήσιου βραβείου σε εταιρείες που πέτυχαν να προάγουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών με σκοπό την ενίσχυση της δημοσιότητας των θεμάτων των δύο φύλων.

- (4) Δημοσίευση υλικού για τη διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ισόχωρου στο διαδίκτυο που να παρέχει παραδείγματα καλής πρακτικής, ένα φόρουμ για την ανταλλαγή ιδεών και μια βάση δεδομένων ενδεχόμενων εταιρών για διακρατική ανταλλαγή δράσεων καθώς και διασυνδέσεις με τους υφιστάμενους σχετικούς ιστοχώρους στα κράτη μέλη.
- (5) Εφαρμογή μεταβατικών πρωτοβουλιών όπως συνεδριάσεις, σεμινάρια, εκστρατείες πληροφόρησης κλπ σχετικά με ιδιαίτερα θέματα εγκεκριμένα κατ' έτος, κατόπιν συζήτησης με την επιτροπή του προγράμματος. Ο στόχος αυτών των δραστηριοτήτων είναι να υποστηριχθεί και να βελτιωθεί η συνέργια μεταξύ εθνικών πολιτικών σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αναπτυχθεί μια κοινοτική προστιθέμενη αξία.
- (6) Οργάνωση σεμιναρίων υποστήριξης της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Σκέλος 2 - Ανάλυση και Αξιολόγηση:

- (1) Ανάπτυξη και διάδοση συγκρίσιμων στατιστικών, κατανεμημένων κατά φύλο και στατιστικών σειρών σχετικά με την κατάσταση των γυναικών και των ανδρών σε διαφόρους τομείς πολιτικής.
- (2) Ανάπτυξη και διάδοση μεθοδολογιών και δεικτών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της πρακτικής (καθορισμός σημείων αναφοράς).
- (3) Ανάλυση της κατάστασης των γυναικών στην αγορά εργασίας, της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ισότητας στα κράτη μέλη, της επιδρασης και του αντίκτυπου της κοινωνικής προστασίας και της φορολογίας στις γυναίκες και στους άνδρες και της προώθησης των γυναικών στα επίπεδα λήψης αποφάσεων, καθώς και διάδοση των αποτελεσμάτων και των διδαγμάτων.
- (4) Συλλογή και αξιολόγηση ενημερωμένων πληροφοριών και εμπειρίας από επιτυχείς πρωτοβουλίες, μεθόδους και τεχνικές που έχουν σχέση με τις γυνοίκες και τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των στερεοτύπων φύλου και της προώθησης θετικής εικόνας των γυναικών και των ανδρών στα μέσα ενημέρωσης.
- (5) Δημοσίευση μιας ετήσιας έκθεσης σχετικά με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της προόδου για την επίτευξη των σημείων αναφοράς και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν.
- (6) Υλοποίηση θεματικών μελετών σχετικά με τομείς στόχου συγκρίνοντας και αντιπαραθέτοντας προσεγγίσεις εντός και μεταξύ των κρατών μελών και των υποψηφίων χωρών.

Εφαρμόζοντας αυτό το τμήμα η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ιδιαίτερα τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα με τις ενέργειες που διεξάγονται από άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής ή από ευρωπαϊκούς οργανισμούς, ιδιαίτερα το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης και το κοινοτικό πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα την τεχνολογία και την ανάπτυξη.

Σκέλος 3 - Οικοδόμηση Ικανοτήτων:

Τα ακόλουθα μέτρα μπορούν να υποστηριχθούν για να βελτιωθεί η ικανότητα και η αποτελεσματικότητα των κύριων συντελεστών που υπεισέρχονται στην προσαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών:

Διακρατικές δράσεις ανταλλαγής, που συνεπάγονται τη συμμετοχή ευρέως φάσματος παραγόντων, για τη μεταφορά πληροφόρησης, διδαγμάτων και καλής πρακτικής. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να κατευθύνονται από ΜΚΟ ή κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο και διακρατικά δίκτυα περιφερειακών ή τοπικών αρχών και οργανώσεων τα οποία αποσκοπούν στην προσαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν σύγκριση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, των

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

μεθόδων και των μέσων που έχουν σχέση με τα επιλεχθέντα θέματα, αμοιβαία μεταφορά και εφαρμογή καλής πρακτικής, ανταλλαγές προσωπικού, κοινή ανάπτυξη προϊόντων, διαδικασιών, στρατηγικής και μεθοδολογίας, προσαρμογή σε διάφορα πλαίσια των μεθόδων, μέσων και διαδικασιών που έχουν καθορισθεί ως καλή πρακτική και/ή διάδοση αποτελεσμάτων, υλικού βελτίωσης του προφίλ και εκδηλώσεις.

III. ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Σκέλος 1 Οι δράσεις (2), (3) και (4) αυτού του σκέλους θα εφαρμοσθούν κατόπιν διαγωνισμού ανοικτής διαδικασίας.

Οι δράσεις (5) και (6) που πρέπει να εφαρμοσθούν από τις αρχές των κρατών μελών τις αρμόδιες σε θέματα ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών ή από οργανισμούς με δράση στον τομέα της ισότητας μπορούν να επιδοτηθούν κατόπιν διαγωνισμού κλειστής διαδικασίας για την υποβολή προτάσεων που θα απευθύνεται στα κράτη μελή.

Σκέλος 2 Οι δράσεις στα πλαίσια αυτού του σκέλους θα εφαρμοσθούν μέσω της Επιτροπής, κατά κανόνα κατόπιν διαγωνισμού. Η δράση (1) θα εφαρμοσθεί σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες της Eurostat.

Σκέλος 3 Το σκέλος 3 θα εφαρμοσθεί κατόπιν διαγωνισμού ανοικτής διαδικασίας της Επιτροπής, η οποία θα εξετάσει τις προτάσεις. Οι δράσεις μπορούν να εφαρμοσθούν από ΜΚΟ ή κοινωνικούς εταίρους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από διακρατικά δίκτυα περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή από διακρατικά δίκτυα οργανώσεων με στόχο την προσαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

IV. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

(1) Οι δράσεις που πρόκειται να διεξαχθούν μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω συμβάσεων υπηρεσιών κατόπιν διαγωνισμού ή με επιδοτήσεις για χρηματοδότηση από κοινού με όλες τις πηγές. Στην τελευταία περίπτωση το επίπεδο οικονομικής βοήθειας εκ μέρους της Επιτροπής δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει, κατά κανόνα, το 80% της δαπάνης που βαρύνει κατά το χρόνο αυτό τον παραλήπτη.

(2) Κατά τη διεξαγωγή του προγράμματος, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει επιπλέον πόρους, καθώς και χρήση εμπειρογνωμόνων. Άυτές οι απαιτήσεις αποφασίζονται στα πλαίσια της συνεχούς εκτίμησης της χορήγησης πόρων της Επιτροπής.

(3) Κατά τη διεξαγωγή του προγράμματος η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια, προς το συμφέρον τόσο της Επιτροπής όσο και των δικαιούχων, όσον αφορά τον προσδιορισμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, το λογιστικό έλεγχο και των έλεγχων προόδου.

(4) Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναλάβει δράση πληροφόρησης, δημοσιότητας και διάδοσης αποτελεσμάτων. Μπορεί ακόμη να αναλάβει μελέτες αξιολόγησης και να οργανώσει σεμινάρια, συσκέψεις ή άλλου είδους συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων.

(5) Η Επιτροπή προετοιμάζει ετήσια προγράμματα εργασίας στα οποία καθορίζονται οι προτεραιότητες και οι αναληπτέες δράσεις. Επί πλέον, προσδιορίζει τη ρύθμιση και τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την επιλογή και τη χρηματοδότηση ενεργειών στα πλαίσια αυτού του προγράμματος. Για τον προσδιορισμό αυτό ζητά τη γνώμη της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 6.

(6) Οι δράσεις διεξάγονται με πλήρη σεβασμό των αρχών της προστασίας των δεδομένων.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Συνοδευτικό πρόγραμμα της κοινοτικής στρατηγικής-πλαισίου για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2001-2205)

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (κονδύλια για το 1999)

B3-4012, B3-4012A και A-3037

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρο 13 της συνθήκης

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

4.1. Στόχοι

Στόχος είναι η υποστήριξη και η συμπλήρωση των προσπαθειών για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων συμπληρωματικών νομοθετικών πράξεων, μέσω των ακόλουθων:

- Την προώθηση και τη διάδοση των αξιών και των πρακτικών που διέπουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- αύξηση της κατανόησης θεμάτων που αφορούν την δύμεση και έμμεση διάκριση λόγω φύλου, με τη βελτίωση των γνώσεων και των μετρήσεων και με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και πρακτικών.
- την ανάπτυξη της ικανότητας των παραγόντων στόχων όσον αφορά την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

4.2. Χρονική διάρκεια της ενέργειας: 1 Ιανουαρίου 2001 έως 31 Δεκεμβρίου 2005 (5 έτη)

5. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

5.1. Μη υποχρεωτικές δαπάνες

5.2. B3-4012: Διαχωριζόμενες πιστώσεις

A - 3037: Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

6. ΕΙΔΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Σύναψη συμβάσεων για τη διεξαγωγή μελετών και την παροχή υπηρεσιών, για υπηρεσίες και συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων, τη διοργάνωση διασκέψεων, σεμιναρίων και εκδηλώσεων καθώς και για εργασίες δημοσίευσης και διάδοσης, που συμφωνούνται ύστερα από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιδότηση ύψους έως 80% του συνολικού επιλέξιμου κόστους, στην περίπτωση επιδοτήσεων για την κάλυψη διακρατικών πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται από τις αρχές των κρατών μελών και διαθέτουν ευρωπαϊκή διάσταση (βλ. σκέλος 1), για εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τις προεδρίες της ΕΕ (βλ. σκέλος 1), για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών οργανισμών που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για την ανταλλαγή εμπειριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο (βλ. σκέλος 3). Το ποσούτο της κοινοτικής χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί από το βαθμό διακρατικότητας των ενεργειών.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι εκτιμήσεις βασίζονται σε προηγούμενες εμπειρίες, κυρίως όσον αφορά τα ποσά της προαναφερθείσας γραμμής του προϋπολογισμού.

7.1 Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της ενέργειας (σχέση μεταξύ κόστους ανά μονάδα και συνολικού κόστους)

εκατ. ευρώ

Έτος 1

1. Ευαισθητοποίηση

- Υποστήριξη διακρατικών πρωτοβουλιών που διαθέτουν ευρωπαϊκή διάσταση και διοργανώνονται από τις αρχές κρατών μελών, σε συνεργασία με όλους τους συναφείς εθνικούς φορείς και τις ΜΚΟ, για συγκεκριμένα θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και διάστασης, τα οποία εγκρίνονται ετησίως. Οι ενέργειες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή εκδηλώσεων για το νέο πρόγραμμα. Στόχος τους είναι η βελτίωση της συνεργίας μεταξύ των εθνικών πολιτικών όσον αφορά την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και η ανάπτυξη μιας κοινοτικής προστιθέμενης αξίας.

(ανώτατο όριο 15 επιδοτήσεων X κατά μέσο όρο 200.000-250.000 ευρώ) 3,5 εκατ. ευρώ

- Υποστήριξη του προγράμματος εργασίας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών των Προεδριών του Συμβουλίου 0,5 εκατ. ευρώ

Μέσο κόστος, βάσει του τρέχοντος προγράμματος για τις ίσες ευκαιρίες γυναικών και ανδρών

Επιδοτήσεις που έχουν ζητηθεί από τις αρχές κρατών μελών.

- Σεμινάρια για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου 0,5 εκατ. ευρώ
- Πρόσκληση υποβολής προτάσεων προς τις αρχές κρατών μελών, οργανισμούς για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και επαγγελματικές ενώσεις
- Εκδηλώσεις, συμπεριλαμβανομένης της απονομής βραβείων και της παροχής υποστήριξης προς τα μέσα ενημέρωσης για τη διεξαγωγή εκστρατειών και ενεργειών πληροφόρησης - παροχή υπηρεσιών, περαιτέρω πρόσκληση υποβολής προτάσεων

- Ετήσια ευρωπαϊκή εβδομάδα. Στόχος της είναι η ευαισθητοποίηση σε σημαντικά θέματα προτεραιότητας του προγράμματος. Διοργανώνεται σε κοινοτικό επίπεδο και σε κάθε κράτος μέλος ταυτόχρονα, από την αρμόδια αρχή σε κάθε κράτος μέλος, σε συντονισμό από την Επιτροπή 1 εκατ. ευρώ

- Ετήσια βραβεία σε εταιρείες για την επιτυχή προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Στόχος είναι η ενθάρρυνση εντοπισμού και ανταλλαγής ορθών πρακτικών και η προώθηση στις επιχειρήσεις θεμάτων που αφορούν το φύλο.

- Μελέτη εφαρμοσιμότητας (έτος 2001): γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 0,1 εκατ. ευρώ

π.υ.: έτη (2002, 2003, 2004 και 2005): +- 400.000 ευρώ/έτος για τη διοργάνωση των εκδηλώσεων και τα βραβεία

- Δημοσιεύσεις

- 4 περιοδικά ανά έτος

(μέσος όρος για τη σύνταξη, τη σελιδοποίηση και το σχεδιασμό: 100.000 ευρώ

- Ετήσια έκθεση για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

(μέσο κόστος για τη σελιδοποίηση και το σχεδιασμό): γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 5.000 ευρώ

- ειδικές δαπάνες μετάφρασης / δημοσίευσης για ομάδες εμπειρογνωμόνων / μελέτες / εκθέσεις κ.α.

(η μετάφραση θα γίνει από τη μεταφραστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι δημοσιεύσεις αυτές θα είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της διοικητικής μονάδας, όπως επίσης διαθέσιμος θα είναι και ένας αριθμός αντιγράφων)

- άλλες πιθανές δημοσιεύσεις (π.χ. πρακτικά διασκέψεων, εάν χρειαστεί): γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 20.000 ευρώ

- χώρος στο διαδίκτυο: μέσο κόστος: γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 20.000 ευρώ

- Εκτύπωση, διάδοση, ενημέρωση καταλόγων τοχυδρομείου, κόστος αποθήκευσης του περιοδικού, της ετήσιας έκθεσης για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και ενδεχομένως των πρακτικών διασκέψεων: γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 140.000 ευρώ

- Βάση δεδομένων υποψήφιων εταίρων: ανάπτυξη και ενημέρωση: μέσο κόστος: γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012A 15.000 ευρώ

Σύνολο:0,3 εκατ. ευρώ

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΕΛΟΣ 1 (έτος 1) 5,9 εκατ. ευρώ

2. Ανάλυση και αξιολόγηση

Προσκλήσεις υποβολής προσφορών, εκτός της συνεργασίας με την ESTAT και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, όπου θα ισχύουν οι διαδικασίες της ESTAT.

- Ανάπτυξη συγκρίσιμων σειρών στατιστικών

- Συνεργασία με την EuStat και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες

- για μη ομαδοποιημένα δεδομένα κ.α.: 0,4 εκατ. ευρώ

- για την "έρευνα για τη χρήση του χρόνου": 0,3 εκατ. ευρώ

Σύνολο:0,7 εκατ. ευρώ

- Μεθοδολογίες και δείκτες για τις πολιτικές και τις πρακτικές αξιολόγησης

Μελέτες για μεθόδους/δείκτες(+- 3 μελέτες +- 40.000) 0,12 εκατ. ευρώ

Ανάλυση και παρακολούθηση της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας περί ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στα κράτη μέλη 0,32 εκατ. ευρώ

Ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης όσον αφορά το φύλο στην αγορά εργασίας 0,32 εκατ. ευρώ

Συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με επιτυχείς πρωτοβουλίες, μεθόδους και τεχνικές που αφορούν τις γυναίκες και τα μέσα ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάλειψης στερεοτύπων όσον αφορά τα φύλα και της προώθησης θετικών προτύπων γυναικών και ανδρών 0,32 εκατ. ευρώ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

- Θεματικές μελέτες:

2 μελέτες με μέσο κόστος 40.000 ευρώ 0,08 εκατ. ευρώ

Δημιουργία βάσεων δεδομένων, όπως η βάση δεδομένων για την εκπροσώπηση των γυναικών στη λήψη αποφάσεων 0,25 εκατ. ευρώ

π.ν.: επόμενα έτη: 100.000 ευρώ/έτος

- Εξωτερική αξιολόγηση π.ν.

- Έκ των υστέρων αξιολόγηση (έναρξη το 2002, 150.000 ευρώ)

ΣΥΝΟΛΟ ΣΚΕΛΟΥΣ 2 (έτος 1) (δεν συμπεριλαμβάνεται η εξωτερική αξιολόγηση) 2,1 εκατ. ευρώ

3. Ανάπτυξη ικανότητας και ανταλλαγή ορθών πρακτικών

- Διακρατικές ενέργειες ανταλλαγών (μεταφορά πληροφοριών, εμπειριών και ορθών πρακτικών). Παράγοντες: ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διακρατικά δίκτυα περιφερειακών ή τοπικών αρχών και οργανώσεων που έχουν ως στόχο την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών 2 εκατ. ευρώ
- Βασική χρηματοδότηση λειτουργικών δαπανών του ευρωπαϊκού λόμπι γυναικών, που προς το παρόν χρηματοδοτείται στα πλαίσια της γραμμής του προϋπολογισμού Α-3037 (πρώτο έτος) 0,65 εκατ. ευρώ

Επόμενα έτη: 0,7 εκατ. ευρώ

- Πρόσκληση υποβολής προτάσεων:

- Τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα καθοριστούν σε συμφωνία με την επιτροπή του προγράμματος, τους κανόνες του οδηγού και τις διαδικασίες για τις επιδοτήσεις που θα χορηγηθούν για τις λειτουργικές δαπάνες.

ΣΥΝΟΛΟ ΣΚΕΛΟΥΣ 3 2,65 εκατ. ευρώ

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (έτος 1), γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012 10 εκατ. ευρώ

γραμμή του προϋπολογισμού Α-3037 0,65 εκατ. ευρώ

ΣΥΝΟΛΟ 10,65 εκατ. ευρώ

7.2 Κατανομή ανά στοιχείο της ενέργειας (Β3-4012, Β3-4012A και Α-3037)

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (ΠΑΥ) σε εκατ. ευρώ (τρέχουσες τιμές)

Κατανομή	2001	2002	2003	2004	2005	Σύνολο
Ευαισθητοποίηση/προβολή	5.9	5.9	5.9	5.9	5.9	29.5
Ανάπτυξη ικανότητας	2.1	2.1	2.1	2.1	2.15	10.5
Ανάπτυξη ικανότητας	2.65	2.7	2.7	2.7	2.7	13.45
Σύνολο	10.65	10.7	10.7	10.7	10.7	53.45

7.3 Δαπάνες τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης (B3-4012A)

ΠΑΥ σε εκατ. ευρώ (τρέχουσες τιμές)

	2001	2002	2003	2004	2005	Σύνολο
Μελέτη εφαρμοσιμότητας	0,1	-	-	-	-	0,1
Δημιουργία χώρου στο διαδίκτυο και βάσης δεδομένων υποψήφιων εταίρων εκτύπωση, διάδοση, δημοσιεύσεις και σελιδοποίηση/σχεδιασμός. Ετήσια έκθεση και σελιδοποίηση/σχεδιασμός, πιθανές δημοσιεύσεις	0,2	0,3 ⁽ⁿ⁾	0,3	0,3	0,3	1,4
Σύνολο	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5

7.4 Χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων / πιστώσεων πληρωμών

εκατ. ευρώ

B3-4012 + B3-4012A	2001	2002	2003	2004	2005	Σύνολο
ΠΑΥ						
B3-4012	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	48.5
B3-4012A	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1,5
Σύνολο	10	10	10	10	10	50
(B3-4012 + B3-4012A)						
Πιστώσεις πληρωμών (B3-4012 + B3-4012A)						
2001	4					4
2002	4	4				8
2003	2	4	4			10
2004		2	4	4		10
2005			2	4	4	10
2006 και επόμενα έτη				2	6	8
Σύνολο	10	10	10	10	10	50

⁽ⁿ⁾ οι δαπάνες θα αυξηθούν από το δεύτερο έτος και μετά (το πρώτο έτος οι δαπάνες θα είναι μικρότερες για δημοσιεύσεις).

εκατ. ευρώ

A-3037	2001	2002	2003	2004	2005	Σύνολο
ΠΑΥ	0.65	0.7	0.7	0.7	0.7	3.45

8. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Όλα τα χρηματοδοτούμενα μέτρα υπόκεινται σε εκ των προτέρων, ενδιάμεση και εκ των υστέρων ανάλυση από τις αρμόδιες υπηρεσίες, δύον αφορά την ποιότητα του περιεχομένου και την οικονομική τους αποτελεσματικότητα. Στα έντυπα αίτησης επιδότησης ζητούνται πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και τη φύση των υποψήφιων δικαιούχων, έτσι ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί εκ των προτέρων η αξιοπιστία τους. Στις συμφωνίες ή συμβάσεις που συνάπτονται ανάμεσα στην Επιτροπή και τους δικαιούχους συμπεριλαμβάνονται μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης (έλεγχοι, εκθέσεις). Η Επιτροπή ελέγχει τις εκθέσεις και πιστοποιεί ότι οι εργασίες έχουν εκτελεστεί με ορθό τρόπο, πριν από την καταβολή ενδιάμεσων ή/και τελικών πληρωμών. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αποφευχθεί διπλή χρηματοδότηση. Επίσης, οι έλεγχοι της Επιτροπής ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα γίνονται είτε βάσει εγγράφων είτε επί τόπου.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ/ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1 Στόχοι

Στα πλαίσια της συνθήκης του Άμστερνταμ, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατοχυρώνεται από το άρθρο 3. Παράλληλα με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, η ανάληψη ειδικών ενεργειών υπέρ των γυναικών έχει αποδειχθεί πολύ σημαντική για την εξάλειψη των ανισοτήτων που εξακολουθούν να υφίστανται.

Η προεινόμενη κοινοτική στρατηγική περιλαμβάνει όλες τις κοινοτικές πολιτικές που επηρεάζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Στα πλαίσια του προγράμματος θα χρηματοδοτηθούν, από τη γραμμή του προϋπολογισμού Β3-4012 και με νομική βάση το άρθρο 13 της συνθήκης, οριζόντιες ενέργειες και ενέργειες συντονισμού, όπως δραστηριότητες δικτύωσης, παρακολούθησης και αναφοράς.

Η νέα κοινοτική στρατηγική πλαίσιο θα υποστηρίξει επίσης τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, βάσει μιας θετικής προσέγγισης όσον αφορά τη διαφορετικότητα και τη μακροπρόθεσμη αλλαγή στις αντιλήψεις.

Έχουν καθοριστεί τρεις δευτερεύοντες στόχοι, στους οποίους αντιστοιχούν τρία κύρια σκέλη των ενεργειών στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος:

- Προώθηση και διάδοση αξιών και πρακτικών που ενισχύουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- Βελτίωση της κατανόησης θεμάτων που αφορούν την άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, με τη βελτίωση των γνώσεων και της μέτρησης και με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και πρακτικών.
- Ανάπτυξη της ικανότητας των παραγόντων - στόχων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Το πρόγραμμα θα επιδιώκει τη συνεργασία με παράγοντες - στόχους, οι οποίοι θα προέρχονται από αρμόδιες για τη λήψη αποφάσεων αρχές σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, από συνέργατους φορείς που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, από μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνικούς εταίρους, ερευνητικά ιδρύματα, μέσα ενημέρωσης, αρμόδιους για τη διαμόρφωση γνώμης, δικαστικές αρχές και αρμόδιες για την επιβολή του νόμου.

Δικαιούχοι: το πρόγραμμα αποσκοπεί στην παροχή υποστήριξης στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις αντίστοιχες εδουσίες κάθε αρχής. Το πρόγραμμα συνιστά σημαντική προσθήκη στις ενέργειες που αναλαμβάνονται στα πλαίσια άλλων κοινοτικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών ταμείων. Συνεπώς, το πρόγραμμα δεν πρόκειται να υποστηρίξει όλα τα μέτρα υπέρ των γυναικών που μπορούν να ληφθούν σε τοπικό επίπεδο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να λάβουν υποστήριξη από αυτές τις πολιτικές. Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος έγκειται στον εντοπισμό και την ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και ορθών πρακτικών στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

9.2 Αιτιολόγηση της ενέργειας

Η Κοινότητα διαθέτει εκτενή εμπειρία στην εφαρμογή ενέργειών για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίως στα πλαίσια προηγούμενων προγραμμάτων. Από την ανάλυση αυτών των προγραμμάτων, που έγινε στα πλαίσια εκτενής διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, διαπιστώθηκε η προστιθέμενη αξία της προγραμμάτων δράσης που έχουν ως στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών, τη δικτύωση και την αύξηση της ευαισθητοποίησης, όπως επίσης και η ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την επίτευξη της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Όπως αναφέρεται στην ενδιάμεση έκθεση¹ για την υλοποίηση του κοινοτικού προγράμματος για τις ίσες ευκαιρίες (1996-2000), πολλές από τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί σημείωσαν μεν επιτυχία όσον αφορά την υποστήριξη αποτελεσματικών ενεργειών που εφάρμοσαν οι δικαιούχοι, δρώσεις δεν ήταν τόσο επιτυχείς όσον αφορά την παροχή μιας προστιθέμενης αξίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην ενδιάμεση έκθεση αναφέρεται επίσης ότι αυτό οφείλεται αφενός μεν στο γεγονός ότι τα περισσότερα σχέδια που υποστηρίχθηκαν εφαρμόστηκαν σε σχετικά μικρή κλίμακα, αφετέρου δε στο ότι οι διακρατικές εταιρικές σχέσεις ήταν μάλλον αισθενείς. Οι διαχειριστές των σχεδίων αντιμετώπισαν συχνά δυσκολίες στο να λάβουν την απαραίτητη χρηματοδότηση για τη διεξαγωγή διακρατικών ενεργειών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Επίσης, η Επιτροπή αντιμετώπισε και αυτή δυσκολίες όσον αφορά τη σωστή διαχείριση ενός μεγάλου αριθμού μικρών σχεδίων, ώστε να μπορέσει να αποκομίσει και να διαδώσει τις εμπειρίες από αυτά.

Βάσει των εμπειριών από προηγούμενα προγράμματα διαπιστώνεται ότι μέγιστη προστιθέμενη αξία αποκομίζεται όταν τα προγράμματα επικεντρώνονται σε ένα περιορισμένο αριθμό ενέργειών, οι οποίες θα είναι υψηλής ποιότητας, μεγάλης κλίμακας και συντονισμένες και στα πλαίσια των οποίων θα διδεται έμφαση στην ενίσχυση των προσπαθειών των κρατών μελών για την προώθηση αλλαγών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτό προϋποθέτει τη συμμετοχή κυβερνήσεων κρατών μελών, τοπικών και περιφερειακών αρχών, κοινωνικών εταίρων, τοπικών ΜΚΟ, ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων και ακαδημαϊκών.

Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα θα αποτελείται από τρία σκέλη, τα οποία θα εφαρμοστούν ταυτόχρονα.

Τα τρία αυτά σκέλη είναι τα ακόλουθα:

1) Ευαισθητοποίηση

Το σκέλος αυτό στοχεύει στη διάδοση των εμπειριών από το πρόγραμμα και την παροχή της απαραίτητης ώθησης για την αποδοχή των αλλαγών στην κοινωνία. Θα συμβάλλει στη δημιουργία των πολιτικών συνθηκών που είναι απαραίτητες για νομοθετικές και άλλες αναπτύξεις.

Με στόχο την υποστήριξη και τη βελτίωση της συνεργίας μεταξύ των εθνικών πολιτικών στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και για την ανάπτυξη μιας κοινοτικής προστιθέμενης αξίας, το σκέλος αυτό θα υποστηρίξει την υλοποίηση πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται οι αρχές των κρατών μελών για συγκεκριμένα θέματα που εγκρίνονται επεισώς, ύστερα από συζήτηση με την επιτροπή του προγράμματος.

Η πρόσδοση σε πρακτικά ζητήματα και στην πολιτική συχνά συνοδεύεται από τη διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης για ένα συγκεκριμένο θέμα. Αυτό έγινε κυρίως στα πλαίσια προηγούμενων προγραμμάτων για την ισότητα

μεταξύ ανδρών και γυναικών αλλά και σε άλλους τομείς, όπως το περιβάλλον, όπου οι εκστρατείες διοργανώθηκαν είτε από κυβερνήσεις είτε από τοπικές οργανώσεις και είχαν ως αποτέλεσμα να προετοιμαστεί η κοινή γνώμη για νέες νομοθετικές προτάσεις. Η κύρια αρμοδιότητα για τη διεξαγωγή παρόμοιων ενεργειών πρέπει να παραμείνει σε εθνικό επίπεδο (αφού στο επίπεδο αυτό θεσπίζεται η πλειονότητα των προτύπων - η κοινοτική νομοθεσία αποσκοπεί μόνο στη θέσπιση ελάχιστων προτύπων που πρέπει να τηρήσουν τα κράτη μέλη). Μπορεί όμως να αναληφθεί και περιορισμένη κοινοτική δράση για την υποστήριξη των δραστηριοτήτων των κρατών μελών, κυρίως όσον αφορά τη διευκόλυνση της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο άλλα κράτη μέλη έχουν αντιμετωπίσει παρόμοια προβλήματα.

Επομένως, το σκέλος αυτό περιλαμβάνει κλασσικά μέσα ενημέρωσης και επικοινωνίας (περιοδικό ενημέρωσης για το πρόγραμμα, χώρο στο διαδίκτυο κ.α.) καθώς και εκδηλώσεις ή εκστρατείες προβολής/ευαισθητοποίησης με συγκεκριμένο περιεχόμενο, όπως η διεξαγωγή ευρωπαϊκής εβδομάδας ισότητας σε κοινοτικό επίπεδο και η απονομή ετήσιου βραβείου σε εταιρείες που πρωθυΐν με επιτυχία την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Περιλαμβάνει επίσης επιδοτήσεις διακρατικών εκδηλώσεων που διοργανώνονται για την προβολή πολιτικών θεμάτων που επιλέγονται από τις Προεδρίες του Συμβουλίου.

Συντάσσεται ετήσια έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται για την επίτευξη των σημείων αναφοράς και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

Οι ενέργειες αυτές εφαρμόζονται ως μέρος της συνολικής στρατηγικής πληροφόρησης της Επιτροπής. Τα κράτη μέλη καλούνται να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο για την εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας, με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, καθώς και της μέγιστης επιδρασης και αποτελεσματικότητας σε σχέση με το οικονομικό κόστος.

2) Ανάλυση και αξιολόγηση

Το σκέλος αυτό έχει ως στόχο την ανάπτυξη και τη βελτίωση διαφόρων μηχανισμών για τη συλλογή πληροφοριών, την επεξεργασία τους ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν και να συγκριθούν και την εξασφάλιση της διάδοσής τους στους αρμόδιους παράγοντες στα κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό θα συνεκτιμηθούν οι εργασίες που έχουν εκτελεστεί κατά τη διάρκεια προηγούμενων προγραμμάτων για την ισότητα

Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ παραγόντων σε διάφορα κράτη μέλη, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προσπαθειών που καταβάλλουν για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Πρέπει λοιπόν να υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το τι γίνεται στα κράτη μέλη, κατά τρόπο που να επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους παράγοντες την πρόσβαση σε αυτές και την αξιοποίησή τους. Πρέπει επίσης να καλύπτεται η κατάσταση σε υποψήφιες χώρες, στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Τα μέτρα που προτείνονται στα πλαίσια αυτού του σκέλους έχουν καθοριστεί έτσι ώστε να τηρείται ένα λογικό δημοσιονομικό πλαίσιο και να εξασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή απόδοση σε σχέση με το κόστος. Όλα τα μέτρα έχουν συγκεκριμένο περιεχόμενο για την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, όπως η αύξηση της συλλογής συγκρίσιμων και εναρμονισμένων στατιστικών μέσω της συνεργασίας με την EUROSTAT και τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες, η ανάπτυξη συμφωνημένων μεθοδολογιών για τη θέσπιση σημείων αναφοράς και την αξιολόγηση, η σύνταξη εκθέσεων κ.α. Η διεξαγωγή θεματικών μελετών για τομείς στόχους, με τις οποίες θα συγκρίνονται και θα αντιπαραβάλλονται οι προσεγγίσεις που ακολουθούν τα κράτη μέλη και οι υποψήφιες χώρες θα συμβάλλει στη χαρτογράφηση της κατάστασης.

3) Ανάπτυξη ικανότητας

Το σκέλος αυτό έχει ως στόχο να προσδώσει μια προστιθέμενη αξία στην ικανότητα των παραγόντων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διάδοση στους παράγοντες αυτούς ορθών πρακτικών και εμπειριών και με τη συμμετοχή τους στη διαδικασία διακρατικών ανταλλαγών και διαλόγου σε επίπεδο ΕΕ.

¹ COM (1998) 770 τελικό της 17ης Δεκεμβρίου 1998.

Από προηγούμενες εμπειρίες όσον αφορά την καταπολέμηση της διάκρισης λόγω φύλου διαπιστώνεται η σημασία της σύναψης εταιρικών σχέσεων με παράγοντες διαφόρων κρατών μελών και με οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Προηγούμενες κοινοτικές ενέργειες στον τομέα των ίσων ευκαιριών γυναικών και ανδρών και πρωτοβουλίες στους τομείς των ατόμων με ειδικές ανάγκες και της κοινωνικής ενσωμάτωσης έχουν καταδείξει τη σημασία που έχει η συνεργασία παραγόντων στα πλαίσια διακρατικών εταιρικών σχέσεων, που μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Επομένως, το σκέλος αυτό περιλαμβάνει την υποστήριξη ενεργειών για διακρατικές ανταλλαγές, που θα οργανώνονται σε περιορισμένο αριθμό ανά έτος και σε συνεργασία με την επιτροπή του προγράμματος. Θα συνεκτιμούνται πλήρως εξελίξεις όσον αφορά την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στα πλαίσια όλων των κοινοτικών πολιτικών και προγραμμάτων.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενέργειας

Δεδομένου ότι το εν λόγω πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων πολιτικών λύσεων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, είναι φυσικό η παρακολούθηση και η αξιολόγηση να αποτελούν μέρος των ενεργειών που εφαρμόζονται, κατά τρόπο που θα αποφέρει το μέγιστο δυνατό όφελος.

Το πρόγραμμα θα παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκειά του. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημερώνουν τακτικά την επιτροπή του προγράμματος. Η παρακολούθηση θα προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες κάθε σκέλους ενεργειών και θα εξετάζει τόσο την εξασφάλιση της ποιότητας όσο και την τήρηση της οικονομικής τάξης.

Επίσης, θα υποβληθεί ενδιάμεση έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2003. Η τελική έκθεση για την εφαρμογή της στρατηγικής πλαίσιο και του εν λόγω προγράμματος θα υποβληθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006. Η Επιτροπή επικουρεύται από εξωτερικούς αξιολόγητές. Βάσει των εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης περαιτέρω δράσης.

Το πλαίσιο αξιολόγησης θα αναπτυχθεί σε συνεργασία με την επιτροπή του προγράμματος. Η αξιολόγηση θα επικεντρώνεται κυρίως στην αποτελεσματικότητα και τη σχετικότητα του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς γνώσεων (ποια είναι η συμβολή του προγράμματος από πλευράς εξελίξεις στην πολιτική και πρακτική που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη).

Η αξιολόγηση θα χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό του προγράμματος και, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις SEM 2000 σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, προτείνεται να διατεθεί για το σκοπό αυτό 0,5 εκατ. ευρώ. Η εξωτερική ομάδα αξιολόγησης θα επιλεγεί ύστερα από πρόσκληση υποβολής προσφορών.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΤΜΗΜΑ III, ΜΕΡΟΣ Α ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Η διάθεση των αναγκαίων διοικητικών πόρων και του ανθρώπινου δυναμικού θα καλυφθεί από τους ήδη υφιστάμενους πόρους των υπηρεσιών διαχείρισης.

10.1 Επιπτώσεις στον αριθμό θέσεων

Είδος θέσεων	Προσωπικό που απαιτείται για τη διαχείριση της ενέργειας			Εκ των οποίων		Διάρκεια
	Μόνιμοι υπάλληλοι	Έκτακτοι υπάλληλοι		με χρήση του απασχολούμενου στην ενδιαφερόμενη ΓΔ ή υπηρεσία προσωπικού	με χρήση συμπληρωματικού προσωπικού	
Μόνιμοι ή έκτακτοι υπάλληλοι	A B Γ	6 2 4	6 2 4	5έτη		
Λοιπό προσωπικό						
Σύνολο		12		12		5 έτη

10.2 Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις του προσωπικού

εκατ. ευρώ

	Ποσά (5 έτη)	Τρόπος υπολογισμού
Μόνιμοι υπάλληλοι	6,48	Με βάση το μέσο μισθολογικό κόστος ύψους 108.000 ευρώ ανά άτομο/έτος (κονδύλια A1, A2, A4, A5, A7) 5 έτη x 12x108.000= 6.480.000 ευρώ
Έκτακτοι υπάλληλοι		
Λοιπό προσωπικό (να σημειωθεί το κονδύλιο)		Μέρος Α του προϋπολογισμού
Σύνολο	6,48	

10.3 Αύξηση των διοικητικών δαπανών που συνεπάγεται η ενέργεια

Δεν αναμένεται αύξηση.

Κονδύλι του προϋπολογισμού	Ποσά	Τρόπος υπολογισμού
A-7010 (αποστολές)	38400 ευρώ (1 έτος) 192.000 ευρώ (5 έτη)	Μέσος όρος 8 αποστολές/έτος x 6 υπαλλήλους Α x 800 ευρώ ανά αποστολή = ετήσιο κόστος
A-7030 (συνεδριάσεις)		
A-7031 (υποχρεωτικές επιτροπές)	69.250 ευρώ (1 έτος) 346.250 ευρώ (5 έτη)	3 συνεδριάσεις ανά έτος της επιτροπής του προγράμματος (1 εκπρόσωπος ανά MS) Μέσο κόστος ύψους 650 ευρώ ανά κυβερνητικό εμπειρογνώμονα x 15 MS x 3 συνεδριάσεις = ετήσιο κόστος 3 συνεδριάσεις/έτος της συμβουλευτικής επιτροπής για τις ίσες ευκαιρίες, της Επιτροπής (40 μέλη) - κατά προσέγγιση κόστος = 40.000 ευρώ
A-7040 (διασκέψεις)	200.000 ευρώ (1 έτος) 1.000.000 ευρώ (5 έτη) 20.800 ευρώ (1 έτος) 104.000 ευρώ (5 έτη)	1 θεματική διάσκεψη ανά έτος (200 συμμετέχοντες). Διοργάνωση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής (SCIC). Στο συνολικό κόστος περιλαμβάνονται έξοδα ταξιδίου και διαμονής, σύμφωνα με τους κανόνες της Επιτροπής καθώς και έξοδα οργάνωσης. Μέσος όρος 1000 ευρώ ανά συμμετέχοντα Τακτικές συνεδριάσεις ανά έτος: -υπαλλήλων με θέμα την ενσωμάτωση x1 συνεδρίαση/έτος (17 μέλη x650 ευρώ ανά μέλος) =11050 ευρώ -εκπρόσωποι MS, αρμόδιοι για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στα διαφθρωτικά ταμεία x 1 συνεδρίαση/έτος (15 μέλη)x 650 ευρώ/μέλος=9750 ευρώ
Σύνολο	328.450 ευρώ (1 έτος) 1.642.250 ευρώ (5 έτη)	

Ο υπολογισμός έγινε βάσει τρεχουσών δαπανών που αφορούν την υλοποίηση των γραμμών του προϋπολογισμού Β3-4012.

Οι δαπάνες που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα, στα πλαίσια του κονδυλίου A-7 (υποχρεωτικές επιτροπές, αποστολές και διασκέψεις) θα καλυφθούν με πιστώσεις από το συνολικό προϋπολογισμό της ΓΔ EMPL.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ (ΚΕΘΙ)

ΑΘΗΝΑ:

- Μουσαίου 2, 105 55 Πλάκα
τηλ.: 331 1685-7
fax: 331 1779
e-mail: kethi@kethi.gr

- ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ:
Καπνικαρέας 19Α, 105 56 Αθήνα
τηλ.: 321 2690, 321 8044
fax: 321 2657
e-mail: kethi@kethi.gr.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΘΙ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:

- Συγγρού 30, 546 30 Θεσσαλονίκη
τηλ.: (031) 517 959, 523 511
fax: (031) 524 071
e-mail: thkethi@otenet.gr

ΠΑΤΡΑ:

- Ζαιμη 69Α, 262 24 Πάτρα
τηλ.: (061) 620 059
fax: (061) 620 803
e-mail: kethipal@otenet.gr

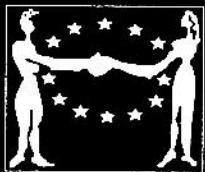
ΒΟΛΟΣ:

- Αναλήψεως 170, 382 21 Βόλος
τηλ.: (0421) 78 218-9
fax: (0421) 78 219
e-mail: kethivol@otenet.gr

ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

- 1866 αρ.105, Ηράκλειο,
τηλ.: (081) 341 387, 343 778
fax: (081) 343 778
e-mail: kethiira@otenet.gr

web site: www.kethi.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ